

BÁNORSZÉGI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 KEDD július 6.

183. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Az árvizi hajós

A királyi pár megszakította blédi nyaralását és bejárta az árvízszelvényeket, hogy személyesen győződjék meg a medréből kilépett Duna pusztításairól. A fejedelmi érdeklődés mindenütt, ahol Őfelségeik megfordultak, a lakosság forró óvációjában talált visszhangra. Ha szerencsétlenség zúdul ránk, nemcsak a segítő kezét, hanem a részvét, az együttérzés kifejezését is hálásan fogadjuk. A gondjainkban osztozó szívbéli odaadás mindig mindenki részéről jól esik, mert annak a nagy emberi szolidaritásnak egy sugara villan fel benne, amely az egyetlen menedékünk a szorongattatás napjaiban. Mennyivel hatékonyabb, termékenyebb, átfogóbb és egyetemesebb az a vigasz és biztatás, ami a trón magasságából érkezik, hogy a csapás súlyát könnyebben elviselhetővé tegye és az ellene folytatott küzdelem perspektíváját a reménylőszeszínével derítse fel!

A király és a királyné fennkölt példáját nyújtották annak, hogy a veszély pillanataiban mindenkinek a gáton a helye. Amikor az ország éléstárának, a Vajdaságnak termését fenyegeti a felbőszült folyam haragja, senki sem vonhatja ki magát a mentési munkájából. Tizezernyi dolgozó kar lendül meg a közös cél ritmusában, hogy a fékevesztett hullámok félelmetes erejét megtörje. Szerb, horvát, banyevác, magyar, német, tót — mindegy, hogy milyen azoknak a nemzetisége és anyanyelve, akik a romboló áradat feltartóztatása céljából falanxba tömörülnek. És lehet-e hasznosabb felsorakozás, mint az, amelynek feladata megakadályozni, hogy az ár elsodorja a mindennapi falatot a nép szája elől és a buzalapot az ország valutája alól? Népgyűléseken és az urnák előtt tőhözöghat a pártviszály és nemzeti gyűlölködés, de az árvíz elleni harc a különbségtevének és osztályozásnak ezt a fényűzését nem enged meg. Ennek a minden ellentétet felolvasztó vállvetett erőfeszítésnek sarkantyuzására jött közénk a királyi pár és hagyta meg távozása előtt, hogy a hatóságok naponta tegyenek jelentést az udvarnak a vérdőmíviek állásáról.

Az uralkodói érdeklődés, ami az ország sorsán aggódó atyai gondoskodás megnyugvást keltő jele, ezáltal azért is jelentős, mert azt az ígéretet foglalja magában, hogy ezentul legfelsőbb helyen fognak figyelmet fordítani az ármentesítés mérhetetlenül fontos problémájára. Elképzelhető-e hatásosabb érv annak a követelésnek nyomatékosítására, hogy a folyam szabályozással összefüggő tennivalókat függetleníteni kell a politikai élet esetlegességeitől, mint az a felejtethetetlenül tragikus kép, ami az elföntött vidékeken a fejedelmi vendégek szemé elé tárult? Ilyen látvány minden hivatalos előterjesztésnél mélyebben nyomul be a királyi lelkebe és utmutatóvá lesz az egymásba akasztkodó pártok meddő csatározásainak labirintusában. Az a királyi bölcsesség, amely a rokkant-kérdést ki tudta vonni a politikusok érdekösszeütközéseinek gözköréből,

meg fogja találni a módiát annak, hogy a közvetlenül tett tapasztalatok alapján az ármentesítés ügyét is felszabadítsa a politika igája alól.

Kormány, szakminisztériumok és alárendelt hatóságok kétségtelenül megteszik mindazt, ami szükséges ahhoz, hogy a mentési munkálatokban ne álljon be fennakadás. Pillanatnyilag nem lehet panasz a károsult gazdák segélyezése tekintetében sem. De a rekriminációnak, ami a szakkérdéseket elhanyagoló politikára hárul, éppen azon van a hangsúly, hogy az energiák csak akkor fe-

szülnek meg, amikor már nyakunkon a baj. A két évvel ezelőtti árvíz tanulságai nyomatékosan peregettek le a politikusokról, akik a parlament munkaerejét diktálják és a szakminisztériumok működését korlátok közé szorítják. Mihelyt a Duna viszályba került partjai közé, az árvízvédelmi hálózat kiépítésének gondja is elpárolgott. Ilyen módon a folyton kiújuló áradások az okozott károkból és a hirtelen elhatározott intézkedések költségeiben néhány év alatt fölemészthetik azt az összeget, ami-be egy előrelátó, céltudatos, rend-

szeresen végrehajtott, gyökeres ármentesítés kerülné. Ezt kellene végre belátniok a politikusoknak és ráeszmélniök arra, hogy nemcsak a Vajdaság áldott feketeföldje válik tengerre, hanem az ország egyéb javai is veszendőbe mennek, ha nem emelnek hullámtörő gátakat a párt-szenvedélyek árvize elé.

A zajongó habok fölött az árvizi hajós legendás alakjaként magasodik ki a király, megerősítvén népeit hitükben, amelyet az öncéllá fajult politikai mesterjátékok annyi megpróbáltatásnak vetnek alá.

Mussolini barátsági szerződést köt Szovjetországgal

Olaszország meg akarja oldani a besszarábiai problémát

Londonból jelentik: Óriási feltűnést keltő cikkben számol be a *Daily Telegraph* legújabb száma arról, hogy

Mussolini szerződést akar kötni Szovjetországgal. Az egyezmény kezdetben csak gazdasági jellegű lesz, valószínűleg azonban nyomban utána, vagy még vele egyidejűleg

barátsági és semlegességi szer-

ződés is létrejön a két állam között.

Olaszország nemcsak gabonát, olajat és szenet akar elhelyezni Oroszországban, hanem ott kereskedelmi kiváltságokra is törekszik, viszcse Oroszország katonai és szállítási anyagokat akar lekötmi Oroszországban és technikai szakértőket, valamint olasz telepesekeket is szívesen fogadna.

A lap szerint nincs kizárva, hogy Szovjetországgal iparkodik eltántorítani Oroszországot a nyugati hatalmaktól.

A *Daily Telegraph* arról is tudni vél, hogy

Olaszország azt is céljául tűzte ki, hogy megkönnyíti a besszarábiai konfliktus megoldását Oroszország és Románia között.

Radics ismét támadja Simonovics minisztert

Minisztertanács fog foglalkozni Radics népgyűlési beszédeivel — Srszkics tiszta helyzetet akar teremteni Pasics és a kormány között

Beogradból jelentik: Radics vasárnapi beszédei ismét olyan helyzetet teremtettek, amely könnyen a kormánykoalíció felborulására vezethet. Radics folytatja régi taktikáját, mely szerint magáról a radikális-párttól elég kedvezően nyilatkozik, míg egyes radikális-párti vezetőket a legélesebben támad. Ezáltal ismét Simonovics Milán szociálpolitikai minisztert szemelte ki céltáblául. Ugy látszik, Radics mindenáron kormányon kívül szeretné látni Simonovicsot, akinek pozícióját azonban a legújabb támadás ellenére sem látják megrendülni. Maga Simonovics nem hajlandó felelni Radics támadására. Minden valószínűség szerint a minisztertanács fog ezzel az ügygel foglalkozni és esetleg ismét felszólítják Radicsot, hogy mérsékelje magát a népgyűléseken.

Radics beszédeim kívül élénken foglalkoztatja a politikai köröket Pasics magatartása a kormánnyal szemben. Hétfőn az a hír terjedt el, hogy Srszkics törvényegységesítő miniszter, aki Prágában tartózkodik fel fogja keresni Karlsbadban Pasicsot és tiszta helyzete próbál teremteni Pasics és a kormány közti viszony tekintetében. Amikor Pasics közelebbi hívei támadták Nincsieset, Makszimovicsot és Srszkicsot, Srszkics kedvező eredménnyel intervenciált Pasicsnál és így azt hiszik, hogy mostani intervenciója is eredményes lesz. Jankovics Velizar kuszobon az a kártsáki álláspontját is ezzel az

üggyel hozzák összefüggésbe. Jankovics a radikális-párt szélső jobboldalához tartozik és Karlsbad utjának célját ab-

ban látják, hogy Srszkics Milán törvényegységesítő miniszter tárgyalásait el-lensúlyozza.

Kumanudi a demokraták beogradi polgármester-jelöltje

A beogradi radikálisok vérbefulladt vasárnapi gyűlését politikai körökben élénken kommentálják. Most már a radikális-pártban is azt hangoztatják, hogy a két frakció kompromisszuma teljesen valószínűtlen. Ez természetesen nagy hasznára van az ellenzéknek, amely erélyes választási agitációra készül. A demokrata-párt hivatalos polgármester jelöltje Kumanudi Koszta dr. volt pénzügyminiszter, a képviselőtestületi tagok demokrata listájának vezetője pedig Davidovics Ljuba. A demokraták Davidovics Ljuba jelölésétől nagy sikert várnak.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság hétfőn délután négytől hatig ülést tartott. Az ülésen Popovics Matja radikális kifogásolta, hogy a Prosveta szarajevói egyesület részére megszavazott huszonötezer dinár helyett a pénzügyi költségvetési törvény szövegében csak tízenkétezer dinár szerepel. A pénzügyi bizottság Gavrilovics Otto radikális és Pohos horvát federalistát bizta meg az ügy megvizsgálásával és jelentéstételével. Ezután Radonics Jovan elnöki indítványára albizottságot választottak a pénzügyi bizottság házsabályainak kidolgozására.

A bizottság nyári programjáról folytatott vita során Gavrilovics Ottó javasolta, hogy a bizottság követeljen pontos kimutatást az állam összes anyagi és személyi kiadásairól. Javasolta továbbá, hogy a bizottság tagjai személyesen vizsgálják meg valamennyi állami üzem működését. Demetrovics Juraj független demokrata javasolta, hogy a bizottság vegye sürgősen tárgyalás alá a vámtarifákat, továbbá az clemi csapásoktól súított vidékek támogatására benyújtott javaslatokat. Radonics Jovan elnök kijelentette, hogy mindezeket a javaslatokat a jövő héten napirendre tűzi. Setyevov demokrata a személyi kiadások redukcióját és a nyugdíjasok és tisztviselők drágasági pótlékainak leszállítását követelte. Gavrilovics utabbi felszólalásában javasolta, hogy a pénzügyminiszter terjesszen be pontos kimutatást a függő adósságokról. A bizottság Gavrilovics Ottó valamennyi javaslatát ellogadta.

Módosítják az ármentesítés-illetékekről szóló javaslatot

A pénzügyi bizottság ülése után az adóegységesítési törvényjavaslatot tárgyaló bizottság ült össze. Az ülésen a törvényjavaslat 14. és 15. szakaszával foglalkoztak, amelyek az ármentesítési

illetékek kérdését szabályozzák. Sztankovics Svetislav, Jovanovics-párti képviselő egész sor módosító javaslatot terjesztett elő. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a két szakaszt visszavonja és azokat új szövegében fogja betervezni.

A dalmáciai radikálisok az agrártörvény revízióját kéri

A dalmáciai radikális képviselők levelet intéztek Uzunovics miniszterelnökhöz, akit arra kértek, hogy a dalmáciai agrártörvényt mielőtt még a parlamenti bizottság elé terjesztenék, vigyék a radikális klub elé, hogy a klub esetleges módosításokat eszközölhessen. A radikálisok hír szerint kifogásolják azokat a változtatásokat, amelyeket Radicsék végeztek a javaslaton.

A szlovén néppárt interpellációja a ljubljani összeütközés miatt

Smodelj Ferenc és társai, szlovén néppárti képviselők interpellációt terjesztettek be a hadügyminiszterhez és a belügyminiszterhez a rendőrség és az Orjuna tagjai között Ljubljában történt összeütközés miatt.

Az interpellálók részletesen ismertetik az összeütközés történetét, majd kérdést intéznek a belügyminiszterhez, hogy van-e tudomása arról, hogy a ljubljani főispán megengedte az Orjuna fegyveres felvonulását. A hadügyminisztertől azt kérdezik az interpellálók, van-e tudomása arról, hogy katonai hatóságok polgári közegeknek fegyvert adtak és hajlandó-e intézkedni, hogy a jövőben hasonló eset ne történhessen meg.

Interpelláció Hadzsi Popovics szerkesztő meggyilkolása miatt

Kumanudi Koszta és Sumenkovics Ilija demokrata képviselők interpellációt terjesztettek be a belügyminiszterhez Hadzsi Popovics bitolji újságíró meggyilkolása miatt. A képviselők rámutatnak arra, hogy ez a büntetlenül meggyilkolt ember egész sor ki nem nyomozott gyilkosság után következett be. A kacsákok büntetlenül garázdálkodnak a bitolji kerületben. Kérdezik az interpellálók, hogy a rendőrhatalóságok milyen intézkedéseket tesznek a lakosság életének és vagyonának védelmére. Kérdezik továbbá, hogy a belügyminiszter felelősségre vont-e az illetékes közegeket, elsősorban a bitolji főispánt, akinek a kötelessége lett volna arra ügyelni, hogy a közbiztonság a kerületben teljes legyen.

Kommuniké a radikális főbizottság üléséről

A radikális-párt szűkebbkörű főbizottsága hétfőn délután ülést tartott, amelyről a következő kommuniké adták ki:

— *Tričkovics* Márkó elnökletével a radikális-párt szűkebbkörű főbizottsága néhány kisebb kérdés tárgyalása után egyhangúlag elhatározta, hogy *Jankovics Velizárt* és *Jankovics Momesilót* kiküldi Belovárra, a kerületi bizottság alakuló ülésére. *Miletics* Szlávkót és *Markovics* Lázárt július 11-ikére Pancevóra küldi ki a főbizottság, hogy a helyi pártviszonyokat tanulmányozzák és arról jelentést tegyenek. *Miletics* Krsztát Goszpicba és *Ogulinba*, *Akszentievics* Ácát a paratyini járásba küldik ki hasonló célból.

Radics visszatér Zagrebba

Zagreből jelentik: *Radics* István, a horvát parasztpárt vezére vasárnap este Splitbe érkezett. Splitben az Orjuna és a federalista szervezetek tüntetést rendeztek *Radics* István ellen.

Radics István Splitben fogadta az újságírókat, megismételte a makarskai népgyűlésen elhangzott kijelentéseket. Kijelentette, hogy a dalmáciai agrárviszonyokat szabályozó törvény és az adóegységesítési törvény megvalósításával áll vagy bukik a kormány. *Radics* István hétfőn este Zagrebba érkezett és kedden reggel elnökölni fog a zagrebi klubülésen.

Sarajevóban föbelötte magát egy noviszadi származású tüzérhadnagy

Boldogtalan szerelem miatt vált meg az élettől

Sarajevóból jelentik: Az Evropszálló egyik szobájában vasárnap éjjel öngyilkosságot követett el *Popovics* Iván tüzérhadnagy, aki a királyi gárdánál teljesített szolgálatot. *Popovics* Iván noviszadi származású, *Popovics* Milának a fia. Három nappal ezelőtt Dubrovnikba indult, hogy kétheti szabadságát a tengerparton töltsse. Átutazóban kiszállt Sarajevóban, ahol napközben megtekintette a várost, este pedig a kávéházban ült egy darabig, majd felment szobájába.

Másnap délelőtt tíz órakor a személyzet fel akarta kelteni, de minthogy többszöri zörgetésre *Popovics* semmi jelet sem adott magáról, rendőrséget hívtak és feltörték az ajtót. *Popovics* Iván az ágyán feküdt, jobbkezében revolvert szorított, feje alatt a párna csupa vér volt. Az ágy melletti asztalkán véres vízzel telt mosdótól állt. *Popovics* Iván már halott volt.

A vizsgálat megállapította, hogy *Popovics* öngyilkosságot követett el, olyan módon, hogy előbb balkezén felvágta az ereket, azután revolverrel halántékra lötte magát. Erei felvágása után vérző balkezét az asztalon álló lavórhoz tar-

totta s miután valószínűleg a víz hidegsége miatt a halál sokáig késett, *Popovics* a revolverét vette igénybe, hogy végzetes szándékát végrehajtsa. Erre vall hátrahagyott levele is, amely a következőképpen hangzik:

Egyetlen egy okból tettem ezt: nem érdemes élni. Boldogság nincs, a megelégedettség pedig nem elég. Ha lehetséges, teljesítsék azt a kívánságomat, hogy ne boncoljanak fel. A halál rögtön be fog állni, mert az én kezem nem fog reszketni. Ruhámat küldjék el a királyi gárda parancsnokságának, a végrendeletet már magam elküldtem.

Igy volt megírva a sors könyvében. Amikor az utolsó pillanatban revolvert vettem a kezembe, éreztem, hogy a halál tulságosan durva és ezért idegimnek megadom az utolsó kegyelmet. Azt akarom, hogy az utolsó percemig szemem előtt legyen anyám és az, akit ő utána legjobban szerettem... Így nem mehet tovább!

Az életunt tiszt iránt nagy részvét nyilvánul meg városszerte.

Caillaux pénzügyi javaslata felett szerdán kezdi meg a kamara a vitát

Nyolc interpelláció a pénzügyi politika miatt

Párisból jelentik: A kamara keddi ülésére, a pénzügyi politika tárgyában nyolc interpellációt terjesztettek be. Az interpellációk közül négyet a radikális szocialisták, kettőt a köztársasági párt, egyet a szocialisták és egyet a kommunisták nyújtottak be a kamara elnökségéhez.

Hír szerint mielőtt megkezdénék a vitát, *Caillaux* pénzügyminiszter betervezte pénzügyi törvényjavaslatát. Minthogy az ügyrend értelmében semmiféle javaslatot a benyújtás napján nem lehet vita alá venni, valószínű, hogy *Caillaux* javaslata felett csak szerdán kezdődik meg a vita.

Gül-Baba a bíróság előtt

A darab rendezőjét felmentették az izgatás vádja alól

Hétfőn tárgyalta a szubotica törvényszéken *Paylovics* István törvényszéki elnök büntető tanácsa *Szedlák* Lajos szubotica lakos hümmögését, aki nemzet és hadsereg elleni izgatással vádolva.

A vád szerint *Szedlák* rendezője volt a szubotica Katholikus Legényegylet műkedvelő társulata által előadott *Gül-Baba* című operettnek, amelyben az egyik szereplő kisfiu fején katonasapka volt. Miután a darab oly időben játszódik — mordja a vádirat — amikor ilyen sapkát nem viseltek, nyilvánvaló, hogy a rendező guny tárgyává akarta tenni a hadsereget.

Gül-Baba katonasapkájaának bűnügyi részvelei foglalkozott hétfőn a szubotica törvényszék. A tárgyaláson a közvádat *Csulnovics* Ferdó dr. államügyész képviselte, a védelmet *Veréb* Gyula dr. látta el. Az elnök kérdésére *Szedlák* Lajos kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. Beismeri, hogy a *Gül-Baba* operettet ő rendezte a Katholikus Legényegylet helyiségében, de a darabban nagy szerepe volt és ez olyanra elfoglalta, hogy nem terjedhetett ki figyelme minden apróságra. Ugy tudja, hogy az a kis gyerek, akinek a fején az a sapka volt, nem játszott fontosabb szerepet, hanem adarabban szereplő öt-hat cigány-gyerekekkel együtt kijött a színpadra. A fején levő sapka nem is volt katonasapka, hanem a kisfiu apjának *Kriksz* Lajosnak egy inasé volt, aki azt egy szerbiai intézetből hozta magával, de már nem használta. Amikor a rendőrség az előadást a katonasapka miatt betiltotta, akkor már

előzőleg hatszor játszották a darabot, minden incidens nélkül. Katona és civilhatóságok is megnézték, senki fel nem háborodott. A vádlott után a kis nyolc éves *Kriksz* Györgyöt vezették a bíróság elé tanukihallgatás végett. A fiúcska az elnök kérdéseire bátran és értelmesen válaszol. Megmondja, hogy a sapkát nem a vádlottól kapta, hanem otthonról hozta magával a többi jellemzővel együtt.

Nacs Lajos római katolikus lelkész, a Legényegylet elnökét hallgatták ki mint tanút. Arra nézve tett vallomást, hogy a vádlottnak, mint rendezőnek, a ki egyébként is nagy szerepet játszott, oly nagy volt az elfoglaltsága, hogy nem ügyelhetett arra, hogy milyen sapka van a szereplő cigánygyerekek fején.

Pukecz Ella tanút hallgatták ki ezután, aki a darabban Gábor diák szerepét játszotta. A bíróság előtt is sikere volt. Elmondta, hogy látott gyerekeket a színpadon, de annál a jelenetnél, amelyben a gyerekek szerepeltek, nem is volt a színen. A gyerekek öltözetére nem emlékezik és erősíti, hogy a rendező valóban nagyon el volt foglalva az előadásnál. A darabnak ebben a jelenetében mindenütt katonasapkával jönnek be a szereplők.

A kis *Kriksz* György anyja, *Kriksz* Lajosné azt vallja, hogy a kérdéses sapka, amely a *Gül-Baba* előadásán a fia fején volt, egyik inasuk tulajdona, aki azt egy szerbiai mezőgazdasági intézetből hozta magával. A sapkát, mint hasznavehetlent a padlásra dobták a hím-lom közé és onnan szedték elő, amikor a kis Gyurinak statisztálni kellett

az előadáson. »Jelmezét«, a cigánygyerekek rongyos ruházatát a szomszédok adták.

A bizonyítási eljárás ezzel véget ért. A bíróság a vádlottat felmentette az elene emelt vád alól, miután kiderült a tárgyalás során, hogy bűnözési szándék nem forgott fenn.

Külföldi állampolgár is kaphat rádió-engedélyt

Leszállították a rádió-adót

Noviszadról jelentik: A posta- és távirda minisztérium július elsejei hatállyal új rendeletet adott ki a rádiókészülékek használatáról, mely lényeges könnyítéseket tartalmaz az eddigi állapottal szemben.

Az új rendelet szerint mindenkinek — akár állampolgár, akár idegen alattvaló az illető, — joga van rádiókészüléket felszerelni. A rádiókészülékek állami illetékét is szabályozza a rendelet, mely úgy intézkedik, hogy a rádióamatőrök az eddigi négyszáz dináros illeték helyett ezentul csak háromszáz dinárt tartoznak fizetni. Olyan rádiókészülékek után pedig, melyekre tulajdonosaik ugynevezett mozgó-engedélyt kértek, nyolcszáz dinár az illeték. Azok a kereskedők, vagy iparosok, akik rádiókészülékek forgalombahozatalával, vagy javításával foglalkoznak, — a rendelet értelmében — ezerkétszáz dinár illetéket fizetnek, tekintet nélkül arra, hogy van-e rádiókészülékük vagy sem. Újságíróknak, tőzsdéknak, kereskedelmi és távirati ügynökségeknek illetéke ezeröttszáz dinár, az állami hivatalok és állami tisztviselőké száztöven.

A rádiokereskedők egész évre szóló behozatali engedélyt kapnak és nem kell ezentul esetről-esetre engedélyért folyamodniuk, míg a rádióamatőröknek ezentul is kérelmezniük kell, ha új készüléket akarnak külföldről beszerezni.

A rendelet végül megszünteti a *Rückkupplung*-os készülékek behozatali tilalmát — eddig csak ott volt szabad ilyen készülékeket használni, ahol általában tíznél kevesebb készülék működött — ezentul bárki *Rückkupplungos* készüléket is hozhat be külföldről, tekintet nélkül a lakhelyén felszerelt készülékek számára.

A velikitoráki méregkeverők

Exhumálták a megmérgezett földmivesek holttestét

Beeskerekéről jelentik: A velikibeeskereki csendőrség, mint a *Bácsmegeyi Napló* megírta, letartóztatta *Szibuk* Juonnét és *Vukovál* Pávelne velikitoráki földmivesasszonyokat, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy néhány évvel ezelőtt hirtelen elhunyt férjüket megmérgezték.

A beeskereki ügyészség elrendelte *Szibuk* Juon és *Vukovál* Pável holttestének az exhumálását. Hétfőn délután dr. *Magyar* Károly törvényszéki orvos, dr. *Derezlovác* Iván toráki körorvos, *Makszimovics* Svetislav ügyész és *Doljovics* Velimir vizsgálóbíró kiszálltak a toráki temetőbe, hogy az exhumálást megejtse. Először *Szibuk* Juon sírját bontották fel, ott azonban az öt éve elhunyt férfinak már csak a csontvázát találták. A csontoknak egy részét, valamint a koporsó alsódeszkafalát kivették, majd felbontották *Vukovál* Pável sírját és onnan szintén csontdarabokat vettek ki, melyeket beküldenek a beogradi vegyvizsgáló intézetbe.

A vizsgálóbíró az exhumálás után ismét kihallgatta a két gyanúsított asszonyt, akik azonban állhatatosan tagadnak és azt állítják, hogy férjük tüdőgyulladásban halt meg. A nyomozás folyik

KISEBBSÉGI ÉLET

Az erdélyi magyar párt parlamenti csoportja kommunikét tett közzé, melyben megcáfolta a lapoknak azt a híréj, hogy a magyar kisebbségi politikát a kormány magatartása következtében csalódások érik. A kommuniké így hangzik: »A magyar parlamenti csoport magatartását egyfelől a magyarság életbevágó érdekei, másfelől a kormánnyal kötött megállapodás határozzák meg. Semmi okunk sincs arra, hogy a kormány ígéreteinek komolyságában kételkedjünk s ezért a leghatározottabban meg kell cáfolnom azokat a lapjelentéseket, amelyek szerint Bucsán kisebbségi miniszter azt közölte volna Bethlen grófnak, hogy a kormány hajlandósága a magyar követelésekkel szemben attól fog függeni, hogy a magyar törvényhozók milyen magatartást tanúsítanak a parlamentben. Ilyen kijelentés sohasem történt. A kormány eddig is teljes lojalitással járt el velünk szemben, aminek természetes következménye, hogy mi is ilyenek legyünk vele szemben. Tisztában vagyunk azzal, hogy egyszerre nem lehet jogos követelésünknek eleget tenni. Bármily nagy hajlandóság is lenne ezirányban a kormányban, számolnunk kell azzal, hogy az ellenzék azért támadja folyton a kormányt, mert velünk magyarokkal szövetséget kötött. Érdeklünk, hogy a kormány helyzetét az ellenzék támadásával szemben megkönyvítsuk. Ez fogja magyarázatát adni annak is, hogy a követeléseket bizonyos okos beosztással és politikai ökonómiaival fogjuk a kormánnyal szemben fölláttatni, illetve az adott ígéretek beváltását sürgetni. Ezzel nem ártunk, csak használunk kisebbségi nemzeti érdekeinknek. Kisebbségi nép vagyunk, ezért a kormánnyal létrejött fegyverbarátságot csak akkor mondhatjuk fel, ha a kormány részéről kétségtelen bizonyítékát vennénk annak, hogy ő nem állja ezt a fegyverbarátságot. Abony azonban a dolgok ma állanak, a legjobb auspiciummal nézhetünk a jövő felé. A magyar parlamenti csoport meg fogja tenni kötelességét kisebbségi nemzetével szemben és meg fogja tenni kötelességét a kormány támogatása tekintetében is. Minden lényeges kérdéshez való hozzászólásunkban kifejezést fogunk adni annak, hogy bár a kormányt támogató, de önálló parlamenti csoportként van képviselve a magyarság a törvényhozásban.«

*

Az elzászi autonomista mozgalom, melyet a német kisebbség indított meg, egyre jobban terjed. A mozgalom irányítója a *Zukunft* című német hetilap, mely nagy propagandát fejt ki az autonómia érdekében. A lap közel egy évi munkájának legutóbbi pozitív eredménye akadt: megalakult Strassburgban az autonomisták igazja, a *Heimatbund*, amely június 1-én nagy felhívással fordult az elzász-lotharingiai lakossághoz, amelyben a *Heimatbund* lakosságát az ősi autonóm jogok védelmére szólítja fel. A *Heimatbund* nyílt aláírói között nemcsak az ismert autonomisták szerepelnek, mint dr. Richlin, Fashauer lelkes, Herber és Gromer megyebizottsági tagok, de nagy számban olyan tisztviselők is (államiak és városiak), akiknek ilyen politikai kérdésben, amely meglevő törvényes állapotok megváltoztatására törekszik, nem lett volna szabad állást foglalniuk. A francia kormány ezért felfüggesztette őket állásukból és egyúttal vizsgálatot rendelt el a *Heimatbund* vezetői ellen is.

*

A román parlament legutóbbi ülésén egy nemzetipárti szónok megígérte a kormányt azért, mert választási paktumot kötött a kisebbségekkel. Felháborodással és a következmények miatti mély aggodalommal eltelve — mondotta — kárhóztatja a nemzeti párt a kormányt azért a könnyelműségért, amelyvel a választási siker kedvéért társult a magyar párt jelenlegi vezérével, a román állam konszolidációjának ellen-

segeivel, a demokrácia ellenzőivel és nyílt utat engedett ezzel a román állam érdekei ellen megindítandó ellenes agitációnak. Igaz az is, hogy ezeknek a kisebbségi politikai csoportoknak a segítsége nélkül a kormánynak sohasem sikerült volna megszereznie azt a többséget, amelyet a liberális választójogi törvénybe ez a nemzetellenes és antidemokrata törvény bizto-

sított neki. Ennek a többségnek a megszerzése után most már a parlamentbe bejutott kisebbségi csoport egyáltalán nem vesz részt a kormányzati felelősségben. A nemzeti párt a kisebbségeknek az államéletben való minél nagyobb részvétele elvét vallja, de nem tartja megengedhetőnek, hogy a kormány a kisebbségi problémát üzleti nyereszkeskedésre használja fel.

Ki adott fegyvert az orjunásoknak?

Jevgyevics Dobroszláv fenyegető nyilatkozatban válaszol a szlovén néppárti képviselők vádjaira

A szlovén néppárti képviselők a ljubljani véres összeütközéssel kapcsolatban, mint jelentették, interpellációt intéztek a hadügyminiszterhez és az interpellációban közölték, hogy a vizsgálat megállapítása szerint az orjunásokat a noviszadi katonai hatóságok látták el harci felszereléssel. Jevgyevics Dobroszláv, a vadaisági Orjuna akciócsoportjának kerületi vezetője erre a következő nyilatkozatban válaszol:

— *Semmitéle katonai intézmény, vagy katonai parancsnok nem adott a vajdasági orjunásoknak fegyvert a trbovljei és ljubljani felvonulás*

céliára. A sötétség klerikális lovagjai hivatásszerű gyűlölködésükben minden ellen, ami világos és harcos, csak azért nyújtották be ezt az interpellációt, hogy csorbítsák dicső hadseregünk tekintélyét és ezzel kedveskedjenek ausztrófil híveiknek, akik gyűlölik a hadsereget, mint titkos vágyaik legnagyobb ellenfelét. Ez a denuncians kampány nem lehet ártalmára sem a hadseregnek, sem az Orjunának, de bennünket bizonyosan arra fog hajtani, hogy megfelelő eszközöket alkalmazzunk a nyilatkozatban válaszol az interpellációra.

Kiemelik a Dunából az elsülyedt Péter király hajót

Egy budapesti építész érdekes vállalkozása

Budapestről jelentik: Érdekes vállalkozás keresztülvételére kért a napokban engedélyt a pénzügyminisztertől Komáromi József budapesti építési vállalkozó.

Komárom, a Dunából ki akar emelni két jugszláv jugszláv gözöst, amelyek évekkel ezelőtt süllyedtek el.

Néhány évvel ezelőtt történt, hogy az összekötő-híd csepeli oldalánál baleset következtében elsülyedt a Péter Király luxus-hajó és a Beograd vontatógőzös,

amelyek Németország felé igyekeztek, hogy ott az egyik hajógyárban rendbehozzák a Péter király hajó megrongált gépezetét. A két hajó elsüllyedésevel milliárdokat érő anyag került a Duna fenekére és Komáromi vállalkozó most ezt az anyagot akarja megmenteni.

A pénzügyminisztérium az engedélyt megadta a vállalkozónak

azzal a kikötéssel, hogy a kiemelési munkálatokat Komáromi saját költségén 1927 december végéig tartozik befejezni.

Franciaország segítséget kér a német birodalmi banktól a frank stabilizálására

A támogatás ellenében a Briand-kormány hajlandó enyhíteni a rajnai megszállást — A francia szociáldemokraták élesen szembeszállnak Caillaux tervével

Párisból jelentik: A pénzügyi szakértőbizottság jelentése hétfőn kerül nyilvánosságra. A jelentés bevezetésében kifejti, hogy a javaslat szervesen összefüggő egész, amelynek egyetlen részét sem lehet kiragadni és olyan gyorsan kell az egymással szoros kapcsolatban levő intézkedéseket megtenni, amilyen gyors intézkedés nem várható a parlamenti munkától és ezért

a pénzügyi szakértőbizottság szükségesnek tartja, hogy a kormány haladéktalanul felhatalmazást kapjon a pénzügyi intézkedések rendeleti életbe léptetésére.

A szakértőbizottság jelentése kilenc fejezetre oszlik és részletesen foglalkozik a pénz stabilizálásával és felsorolja annak módjait. A jelentés megvizsgálja ezután a fizetési mérleget és megállapítja, hogy

az államháztartás hiányát a tökemenedülés idézte elő.

A költségvetésről szóló fejezetben a szakértőbizottság jelentése azt a konklúziót vonja le, hogy

a pénz ingadozása könnyen felboríthatja az egyensúlyt.

Részletesen foglalkozik a jelentés az adókérdéssel és az egész vámtarifa

gyökeres reformját javasolja.

A jelentés kimerítően tárgyalja a frank stabilizálásának feltételeit és módjait, de nem határozza meg a stabilizálási árfolyamot. A stabilizálás elérésére a szakértők hosszú lejárati külföldi kölcsönöket és állami hiteleket ajánlanak, de megállapítják, hogy ezeknek előfeltétele a szövetségi adósságok rendezése.

A bizottság végül a stabilizálás látható hatásait ismerteti, az ipar, kereskedelemre és termelésre és bizonyos állami támogatást kíván a feltétlen bekövetkező válság idejére.

A jelentés azzal végződik, hogyha a javasolt intézkedéseket erélyesen és gyorsan végrehajtják, akkor a pénznem megszüldésére feltétlenül elérhető.

A helyzetet súlyosbítja a szociáldemokraták állásfoglalása. Renaudel, a szociáldemokrata párt jobbszárnyának vezére vasárnap Toulonban beszédet mondott, amelyben élesen támadta Caillaux és a szakértőbizottság jelentését. Renaudel hangsúlyozta, hogy

a szarajói tervet a szociáldemokraták sohasem fogják elfogadni.

Kijelentette, hogy a helyzetet tisztázni kell és tudni kell, hogy a politika jobb vagy bal felé irányozódik-e. Végül kijelentette Renaudet, hogy az infláció fokozása és a frank további romlása feltétlenül szociális zavarokra fog vezetni. Londoni jelentés szerint a *Sunday Express* diplomáciai munkatársa beavatott helyről úgy értesült, hogy Páris és Berlin között érdekes tárgyalások vannak folyamatban, amelyek azt célozzák, hogy a német birodalmi bank nyújtson segítséget a frank stabilizálására, aminek ellenében a Briand-kormány hajlandó a rajnai megszállást lényegesen csökkenteni.

A lap értesülése szerint a tárgyalások sikeresen haladnak előre.

Kifosztottak egy vagont a szubotica teherpályaudvaron

Nyomozás közben még egy bűncselekményt fedezett fel a vasúti rendőrség

A szubotica teherpályaudvaron vasárnap éjjel a Vinkovcra érkező tehervonat egyik vagonját ismeretlen tettesek majdnem teljesen kifosztották. A vagonban sok értékes áru volt, különösen faárk és fűszer, amit Szarajevóból és Zágrebból irányítottak Szuboticára. Ezeket a fosztogatók majdnem mind elvitték. A vasúti rendőrség hétfőn megindította a nyomozást és megállapította, hogy a tettesek többen voltak és az árukat kocsin szállították el.

A tolvajok vasárnap éjjel után követelték el a lopást, amikor csak egy fegyveres őr vigyáz a teherpályaudvaron. A rendőrség megállapította azt is, hogy a tolvajok csak a helyzettel alaposan ismerős személyek lehettek.

A megindult nyomozás során a rendőrség közegei még egy bűncselekményt fedeztek fel. A pályaudvaron a hatodik sínpáron két nagy elsőosztályú vasúti kocsi volt, amelyek csak néhány nappal ezelőtt érkeztek a szubotica vasúti igazgatóság területére. Az elsőosztályú kocsik fülkéi vadonatúj vörös plüssel voltak bevonva, amit ismeretlen tettesek rendkívül ügyes módon leszedtek.

A vasúti rendőrség ebben az ügyben is megindította a nyomozást.

Rotschild megvásárolt képviselői mandátuma

A francia kamara megsemmisítette báró Rotschild Móríc mandátumát

Párisból jelentik: Szombaton tárgyalás alá vette a jogügyi bizottság jelentését báró Rotschild Móríc képviselői mandátumáról, amelynek érvényességét megtámadták. Még két évvel ezelőtt történt a választás s azóta húzódik az az ügy. Báró Rotschild Mórícot a Hautes Alpes kerületben nagy többséggel választották meg, de az ellenpárt nyomban utána nagy visszaéléseket emlegetett s olyan címen, hogy a báró milliókat fordított szavazatvásárlásra, megpeticionálta a mandátumot.

A bizottság több ízben tárgyalta a kérvényt, vizsgálóbiztosokat is küldött a kerületbe, most pedig azt a javaslatot tette a kamarának, hogy erősítse meg a mandátumát. A bizottsági jelentés fölött szavazni kellett. Báró Rotschild Móríc, aki jelen volt a kamara ülésén, úgy látta, hogy ügye rosszul áll, tehát cselhez folyamodott. Felsietett a szónoki emelvényre és formás kis beszédben, de annál nagyobb bátorsággal bejelentette, hogy az alaptalan támadások következtében és a rágalmak miatt lemond mandátumáról, de új választásnak fogja magát alávetni.

A házszabályok értelmében még ilyen esetben sem vesztí el érvényességét a mandátum, ha a kamara választási vizsgálatot rendelt el és meg kell ejteni a szavazást. 209 szavazattal 86 ellen úgy döntött a kamara, hogy báró Rotschild Móríc mandátuma érvénytelen.

Koszics Mirkó dr.

a noviszadi kamara ideiglenes vezetője

A hivatalnoksztájk tovább tart

Noviszadról jelentik: A vasárnapi kamarai alakuló ülésen — mint ismeretes — *Milosevics Péter* miniszteri biztos fel-függesztette azt a határozatot, amely három szótöbbséggel *Miroszavljevics Kosztjának* elnökké történő megválasztását mondta ki. A miniszteri biztos még az alakuló ülés bezárása előtt kijelentette, hogy a kamara ideiglenes vezetése iránt intézkedni fog.

Hétfőn reggel ismét zárva maradt a kamara, mert *Tatalovics Péter* főtisztviselő kivételével a kamara egész személyzete továbbra is sztrájkban áll.

Milosevics Péter miniszteri biztos hétfő reggel kilenc órakor megjelent a kamarában, amelynek ajtáit zárva találta, erre dr. *Koszics* lakásán keresztül ment be és három rendeletet adott ki, amelyek a közben előhozott kiegészítő-hivatalnokok legépeltek.

Az első rendeletben a miniszteri biztos megállapítja, hogy a régi vezetőséget felfüggesztette, *Miroszavljevics* elnökké választását kimondó határozat végrehajtását szintén felfüggesztette és miután a vasárnapi alakulógyűlés alelnököt nem választott és így az önkormányzatnak nincs meg az a törvényes szerve, amely a kamara ügyeit vezethetné, miért is az elnökválasztás ügyében hozott döntésig *dr. Koszics Mirkó* főtájtárt bízta meg a kamara vezetésével.

A miniszteri biztos *Miroszavljevics Koszta*, volt kamarai elnök-höz intézett megkeresésében felszólítja *Miroszavljevics*et, hogy még a hétfői nap folyamán adja át az elnöki ügyiratokat. A megkeresést eddig nem lehetett kikészíteni, mert *Miroszavljevics* hétfőn Beogradban tartózkodott.

A harmadik megkeresésben a miniszteri biztos arról értesítette a noviszadi rendőrfőkapitányságot, hogy *dr. Koszics Mirkó*t bízta meg a kamara ideiglenes vezetésével és felhívja a rendőrséget, hogy a főtájtárt minden törvényes eszközzel támogassa.

A miniszteri biztos ezenkívül felhívta a sztrájkoló tisztviselőket, hogy *kedd reggelig hivatalukat foglalják el*, mert különben *dr. Koszics* főtájtár új munkakerék szerződésére iránt fog intézkedni. *Milosevics Péter* miniszteri biztos hétfőn délután visszautazott Beogradba, hogy jelentést tegyen *dr. Krajács Iván* kereskedelmi miniszternek.

Hétfő délig *Miroszavljevics Koszta*

A jugoszláv színészsövetség a magyar színházért

Remény van rá, hogy rövidesen engedélyezik Jugoszláviában a magyar színelőadásokat

(A B. N. budapesti munkatársától). Nemrégben zajlott le Berlinben a nagy nemzetközi színész-kongresszus, amelyen majdnem valamennyi állam képviseltette magát. Megjelentek ezen a kongresszuson a jugoszláv színészegyesületek képviselői és a delegátusok között foglalt helyet a magyar színész-szövetség megbízottja is. Egy rövid berlini jelentés megemlékezett arról, hogy a magyar delegátusok és a jugoszláv megbízottak között bizonyos megbeszélések folytak. Ezek a tárgyalások azt célozták, hogy a jugoszláv szövetség vigye keresztül kormányánál a magyar színházi turnék engedélyezését Jugoszláviában. Érdekesnek tartottuk a szűkszavú jelentésben kiírt fővebben is érdeklődni a megbeszélésekről és épp ezért felkerestük *dr. Molnár Dezsőt*, a budapesti színészsövetség elnökét és megkértük, hogy a Bács megyei Naplónak számoljon be a konferencia jugoszláv vonatkozású eredményeiről. *Dr. Molnár* készséggel tett eleget ennek a kérésnek és a többi között a következőket mondotta:

— A hivatalos konferencia után összeültem a jugoszláv delegátus urakkal, hogy megbeszéljük a két államot közvetlen érdeklő kérdésekkel. Megjegyzem, hogy mindkét nagy jugoszláv szövetség — a szerb és a horvát is — képviselve volt a kongresszuson. Legfőbb célom az volt, hogy a magyar

(Noviszad), *Pendzsics György* (Szubotica), *Sztipics Márkó* (Szubotica), *Gršics* (Szubotica) és *Stefanovics Stevan* (Noviszad) ellen felebbezések érkeztek be. Hír szerint a felebbezések száma lényegesen nagyobb, de azok postán érkeznek a kamarához, ahol három nap óta a tisztviselő-sztrájk miatt szünetel a munka és így a felebbezéseket nem vette át senki.

nyelvű előadások engedélyezését értem el és elsősorban is ezt hoztam szóba az urak előtt. Rám utattam arra, hogy Csehszlovákia és Románia is engedik a magyar nyelvű előadások megtartását, nem indokolt tehát, hogy az általában liberális érzelmi Jugoszlávia merre visszazárkózik a koncessziók megadásától.

— A két vezető-delegátus nagy figyelemmel hallgatta az előterjesztésemet és egybehangzóan kijelentették, hogy *odahaza mindent el fognak követelni annak az érdekében, hogy a kormány vegye revízió alá ezt a kérdést*. Konkrét megállapodás is történt közöttünk. É szerint mi készítünk egy memorandumot, amelyben összes kívánságainkat ismerletjük és a kétszövetség a maga elkölcsi súlyával keresztülviszi, hogy ezek a kívánságok mielőbb honoráltassanak.

— Megígérték az urak, hogy különösen a magyar turnék engedélyezését fogják szorgalmazni és ha a memorandum idejekorán a kezükbe jut, akkor lehetővé teszik, hogy még ezen a nyáron szerepelhessen Jugoszláviában magyar vendégtársulat.

Megkérdeztük *Molnár Dezsőt*, hogy ő magyar részről ígért-e valami rekompenzációt.

— Hogyne kérem, én mindent megígérttem, annyival is inkább, mert hiszen nálunk nem állják utját annak,

hogy szerb művész vendégszerepeljen. Kitalásba helyeztük azt is, hogy valamelyik reprezentatív szerb író művét előadatjuk egyik előkelő pesti színházban.

— Milyen volt a tárgyalás hangja? — kérdeztük végül.

— Örömmel mondhatom, hogy a legszívélyesebb. A jugoszláv urak részéről a legnagyobb előzékenységet és a szépejt-jóéért való lelkesedést találtam. Ilyen körülmények között remélem, hogy a megegyezés nem fog elmaradni, ami egyformán érdeke ugy Magyarország, mint az SHS királyság kulturális politikájának.

Vasuti szerencsétlenség egy alagutban

Kisiklott a susák—zágreci személyvonat

Ogulinból jelentik: A susák—zágreci vonalon szombaton este vasuti szerencsétlenség történt, amely könnyen végzetessé válhatott volna. A Susákról Zágrec felé induló személyvonat egy hosszabb alagutban kisiklott és csak a mozdonyvezető higgadságának köszönhető, hogy nagyobb baj nem történt.

A zágreci személyvonat szombaton este teljes sebességgel haladt Susák felé, amikor Gumurje állomás előtt az alagutban a vonat kilenc kocsija kiugrott a sinekről. A mozdonyvezető nyomban észrevette a fenyegető veszedeletet és lefékezett. Az utasok körében óriási pánik támadt mely azonban csakhamar megszűnt, mikor kiderült, hogy az ijedelmen kívül nagyobb baj nem történt.

A szerencsétlenség hírére Susákról segélyvonatot küldtek ki és a megromgált pályát hamarosan rendbehozták, úgy hogy néhány órai késéssel folytathatta útját a vonat Zágrec felé. A vizsgálat megindult annak kiderítésére, hogy mi okozta a vasuti szerencsétlenséget.

Egy játékos — aki fél

Írt: Szekula J-nő

A kültelek ezen a részen szomorú volt és sötét. Csak egy gázlámpa égett az uccasarkon, megvilágítva a ködben átsuhanó asszonyi árnyat. Egy konfliktus történt át a mellékuton — azután az is eltűnt, elnyelte a feneketlen éjszaka. Az aszfalt fekete tüzek bizonytalan és baljóslatu fényében csillogott. Egyetlen járókelő volt csak az uccán, az is mód nélkül sietett.

— Butaság! — mormogta — még le talál ütni valaki az uccaszögleten.

Megkettőztette a lépteit. De hirtelen megállt ijedten. Gyanus neszt hallott. Az az érzése támadt, mintha hátulról, nesztelen lépésekkel követné valaki. Pedig csak egy bádög cégtábla himbáldozott feje fölött ijesztően, a feneketlen szélben.

— Ma ugyis üldöz a balszerencse — rebegte halálravált ábrázattal. Még csak az hiányzik, hogy megmejjessen valaki a sötétben...

Álva maradt néhány másodpercig, nagyot fújt, mert kövér és nehézkes testü ember volt s ártalmára volt a nagy sietség. Megpróbált szivarra gyújtani — de a gyufa menten kialudt a kegyetlen, siketítő szélviharban. Többször megújított meddő kísérlet után a szivart dühös mozdulattal zsebre gyömöszölte.

— Ez sem sikerül! — dünyögte.

Ma először megy haza gyalog ebben a szokatlan és kései időben. Eddig mindig autón vagy bérkocsin tette meg az utat hazáig. S most eszmél rá, hogy milyen messze lakik s milyen rideg és kísérteties vidék környékezi, azt a de-

rüs, meghitt, uri villát, amely otthonál szolgált.

Csonka Albertnek hívták, jómódu s előkelő ur, még csak harminchét éves, de már kopaszodó s veszedelmes hizásnak is indult. Szép, déleg, szöke hitvese nyilván álmatlanul forgolódik az ágyban s nagyocska fia, akik immár gimnazistákká serdültek, fölébredhetnek, ha apjuk hangos robajjal nyitna be az előszobába. De most alig törődik az otthon leselkedő kisebb veszedelmekkel. Égész délután kártyázott s erején és képességein túl vesztett, mind a huszonhét millió, ami a zsebében volt, elusztott a zöldasztalnál, azonkívül az aranyórája is zálogban maradt a krupniánál. Jóformán krajcár pénz nélkül támolygott lefelé a piros szőnyeggel borított fehér márványlépcsőn s mert röstelt a ruhátárostól kölcsönkérni, még arra sem teltet, hogy bérkocsiba üljön s a csukott hintó biztonságában tegye meg a veszedelmes utat hazáig.

Térde megingott, míg rötta a végtelen utat a kültelek sötétbemerült telkei és kopár, sárgára meszelt bérkaszárnnyái alatt.

— Csak én vagyok a barom — mormondirozgatott magában. — Megérdemlem a sorsomat.

Igen. Sejtette előre, hogy veszíteni fog. Mindjárt a játék elején melléje állott egy rostás ábrázatu, kopottnadrágu klubtag... egyike a kártya szerencsétlen elődöcinek és megkérdezte tőle:

— Milyen volt az előbbi pakli, Csonka ur?

Nem is válaszolt, csak halk káromkodást hallatott. Mindegy. Abba kellett volna hagynia a játékot. Ez az alak

mindig veszedelmet jelentett számára. De akkor már vesztésében volt... ment a pénze után.

Részeg alak támolyog szembe vele a szűk járdán, ide-oda dülöngélve, ki akarja kerülni, de ez, ime jön neki egyenesen, még meg is állítja, míg szemében az alkohol sárga fénye lobog föl.

— Hova mégy, tők-kolop? — támad rája a részeg kedélyeskedve.

— Hagyjon békén! — riad föl Csonka ijedten s heves szivdobogás fogja el hirtelen. Az otromba fráter tulságosan megijesztette. Bár nem gyöngé ember — karjaiban hatalmas erő lakozik — de fél a kültelki késelőktől.

— Tulságosan elegánsan vagyok kiöltözökde ehhez a vidékhez.

Kalapját összegyüri és mélyen a szemére huzza, hogy a kültelek lovagjaihoz legyen ő is hasonlatos.

— Így ni! Ijedzenek a szembeke-rülők!

Mégis átfordul az ucca tulsó oldalára, mert duhaj háromtagu társaság került szembe vele az uccán. Fiatal mesterlegények voltak, akik mulattak valami kiskoresmában, de nem lehet tudni, mi lakozik bennök. Ezen az éjszakan részen állanak az ördögök.

Föltűri a kabátja szegélyét, ahogy a sötétben osonó tolvajok járnak. A félelmetes környezethez igyekszik áthasonulni ő is. Vidám dalokat füttyürész, hogy elűzze aggodalmait, kisgyermekek módjára, akik énekelve hatolnak át az irdatlan erdőn.

— Hahó... megállj!

Nem neki szól a kiáltás, a szomszédos uccában rikkantotta el magát valaki. De annyira megijed, hogy rémületen lép le a kocsiutra.

— Hah! Az angyalát!

Belépett valami feneketlen pocolyába s nyakig sáros lett. A kalapja is elgurult a földön. Karomkodna... de megnyugszik hirtelen. Így sárosan, összeázva, senki sem sejtjen benne a gazdag háziurat. S mintha vakító világosság gyulna ki az agyában, hirtelen még fehér inggallérját is leveti és zsebre gyüri... s most már valóban úgy fest, mint valami munkátlan, fölpuffadt csavargó.

Keble dagadozik az örömtől. Sikertől lóvatenni az utonállókat.

— A cselédeknek reggelre lesz pucolni valója. De nem baj. Legalább élve hazakerülök.

Innen már nincs messze a villa. Nyugodtan és biztonságban lépked. Az uccaszöglet ki van világítva... valami koresma előtt nagy népesödület. Megnyugtatólag hat rája, hogy nagy csapat rendört is látni.

Odalohol ő is. Nyugtalanítja a kíváncsiság.

Előre furakodik a tömegben. Megszólítja az egyik rendört.

— Mi történik... razzia van?

Ez végignézi a gyanus külsejü kérdészködött.

— Nono... álljon csak be maga is a sorba.

— Én?

— Ne feleseljen, mert megjárja!

S már lökik is előre. Valami vasmarku lovaglóudrágos uriember kapja galléron, talán detektiv.

— Odabenn majd igazolhatja magát! — Kikérem magamnak!

Akkorát lóditanak rajta, hogy csak úgy nyekkent.

Befejezés előtt áll a védőmunka a Duna-gátakon

A munkások felét hétfőn hazaengedték — A vizállás apad — A baranyai részen a helyzet változatlan — Több mint százmillió dinár kárt szenvedett a beljei kincstári uradalom

Árvizi rendőrséget szerveznek Baranyában

Szomborból jelentik: A jugoszláv Duna-szakaszon a helyzet általában javult, a veszély azonban teljesen még nem múlt el.

A vizállás különösen Apatinnál, Bezdánnál és Bogojevónál körülbelül 30–45 centiméterrel csökkent.

Jórészt annak következtében, hogy a Duna-mederből hatalmas vízmennyiség ömlött ki. Ezzel szemben a

a töltések több helyen még mindig mincsenek ideális állapotban, mert a hosszú idő óta tartó áradás erősen megrongálta azokat és a víz szivárgása itt-ott igen veszélyes.

Legrosszabb a helyzet a Monostor-apatini töltéseken, ahol a védőmunkát erős tempóban tovább kell folytatni. Erre a szakaszra a hétfői napon ötszáz kocsit és ezer embert rendeltek ki, akik megfeszített erővel dolgoznak.

Apatinnál a védőmunka befejezés előtt áll

és hamarosan elkészül az Apatin-szombori országút kiépítése is. Az Apatin-bogojevói ármentesítő társulat szakaszán a munka szintén igen előrehaladt. A töltések ezen a

Két halottja van a baranyai árvíznek

A baranyai oldalon a helyzet változatlan. A víz ötvenezer holdat öntött itt el. A helyi uradalom több pusztája víz alá került, sőt

Knezsevi-Vinograd község alacsonyabban fekvő részeit is elöntötte már az ár.

A veszélyben levő házakból a lakosokat kilakoltatták és ideiglenes lakásokban helyezték el. Az elöntött föld nyolcvan százaléka a helyi uradalomé, melynek kára eddigi megállapítás szerint több mint száz millió dinár. Ez az összeg jelentősen nagyobb lett volna, ha

az állatállományt idejében nem tudták megmenteni.

Az elöntött pusztákon a mentési munkálat folyik: 20 dereglye, 40 halászcsonak és 200 kis csónak dolgozik itt.

Az árvíznek a baranyai részen két emberáldozata van.

Árvizi rendőrséget szerveznek Baranyában

A vármegyei hatóságokhoz jelentések érkeztek, hogy az árvíz sújtotta baranyai vidéken az utóbbi napokban igen sok betörést és lopást követtek el.

Minthogy Baranyának nincs szervezett rendőrsége, Marinkovics árvizi kormánybiztos kinevezte baranyai biztossá Mladenovics Jevrem volt csendőrszázadost azzal a feladattal, hogy szervezze meg a helyi rendőrségeket és azokkal tartsa fenn a rendet és a közbiztonságot.

A hatóságok nem győzik a munkát

Az árvízterületeken a közigazgatási hatóságok az utóbbi napokban rendkívül sokat dolgoztak, de a legnagyobb erőfeszítéssel sem tudták a munkát elvégezni. A vármegye ezért az apatini főszolgabírói hivatalhoz beosztotta Bojkics Bogdán és Milosevics Brankó tiszteletbeli vármegyei főjegyzőket. Ludaics Bogdán árvaszéki ülnököt és Csudnovszki

szakaszon igen jó állapotban vannak, veszély itt egyáltalán nem fenyeget. A tartaléktöltéseken csak pár tucat ember dolgozik; a legszükségesebb munkát végzik.

Általában a hétfői napon nagyszámú munkás szabadult föl, a kik hazatértek.

Novoszelónál 400 kocsit és pár száz munkaerő maradt vissza; Csében 300 kocsit és 500 ember. Szomboron keresztül cserével indultak haza kocsik a töltésekről. A munka most az árvíz-részen főképpen arra irányul, hogy

az árterületeiről a magas vizet visszavezessék a Duna medrébe.

Ebből a célból Apatin közelében már egy helyen gátat robbantottak, hogy a víznek utat nyissanak. Hétfőn Oszijekről kétszáz kilogramm ekrazit érkezett, mellyel műszaki csapatok kedden újabb gát részt loznak robbantani.

Ha valami közbe nem jön, a normális állapot két-három hét múlva következik be,

mert az apadás nagyon lassú. De számolni lehet egy újabb árhullámmal is és ez esetben az elöntött területekről a víz csak hónapok múlva fog a mederbe visszahúzódni.

Az áradás elsodort egy pásztor és egy vadórt, akik nem tudtak a víz elől menekülni. A szerencsétlen emberek holttestét megtalálták. A mentési munkálatok során igen sok embert a tákról szedtek le — odamenukéltek a víz elől.

Hétfőn délelőtt Petrovics Milivoj dr. főispán, Rajics Szvetislás alispán és Gradianszki vármegyei főmérnök Baranyába utaztak,

hogy az árvíz károkat megállapítsák. A keskendi csatornát eltömik és két védőgáttal fogják elzárni, miután

attól tartanak, hogy az áradás a csatornán keresztül elhúzódik Északbaranyába is.

Ez esetben pedig nemcsak Knezsevi-Vinograd, hanem egész Pélmostonig minden baranyai község víz alá kerülne.

Árvizi rendőrséget szerveznek Baranyában

Leonid kulai szolgabíró. A palánkai szolgabírószághoz Međakovics tiszteletbeli főjegyzőt, a kupuszinaí kirendeltséghez pedig Ulrich Gyula vármegyei tiszteletbeli főjegyzőt, Alekszics Jován és Bodonyi Gyula vármegyei jegyzőket és öt kezelőtisztet rendeltek ki.

A Duna vizállása nálunk apad — Magyarországon emelkedik

A Duna vizállása a hétfői napon a következő volt: Passau: 463+17, Bécs: 358+14, Pozsony: 559+32, Budapest: 592+14, Bezdán: 662-8, Apatin: 707-8, Bogojevó: 705-14, Palánka: 732-18, Noviszad 710-10.

A földmívelési minisztérium jelentése

Beogradból jelentik: A földmívelési minisztérium bulletinje szerint vasárnap az ország területén általában kevesebb eső esett, mint az előző napokon, de Zagrebból 11 milliméteres esőt jelentettek. Dalmáciában szintén nagyobb esőzés volt. A

észlelhető, ami arra mutat, hogy az új árhullámot okozó mellékfolyók hirtelen lepadtak. Pozsonynál hétfőn 32 centiméter, Komáromnál 10 centiméter volt az áradás, úgy hogy keddre Budapestben is emelkedés várható és a vizállás valószínűleg el fogja érni a hat métert. Hétfőn 566 centiméter magas volt a vizállás Budapestben.

A Budapest alatti szakaszon lassú apadás várható és a mostani árhullám nem fog lényeges változást okozni.

A Bega apad

Beckerekéről jelentik: A Bega áradása megszűnt és hétfőn már erős apadás volt észlelhető. Beckerektnél tizenkét centimétert apadt a víz.

Zubkovics budai görögkeleti püspök segélyt küldött az árvíz károsultaknak

A vármegyét hétfőn értesítette Zubkovics György budai görögkeleti püspök, hogy a baranyai árvíz károsultak részére három ezer dinár segélyt küld.

A spanyol király tudott a Primo di Rivera elleni összeesküvésről

A marokkói spanyol hadseregben olyan az elégedetlenség, hogy a diktátor nem meri hazaszállítani a legénységet

Párisból jelentik: A Humanité jelentése szerint

Aquila és Weyler táborukok összeesküvése Alfonz király tudtával és hallgatóságos beleegyezésével történt.

A király csak arra helyezte súlyt, hogy a Primo di Rivera elleni puccsot akkor hajtsák végre, amikor ő Franciaországban, illetőleg Angliában tartózkodik.

A zendítésre való elszántság a marokkói spanyol hadseregben olyan nagy, hogy a diktátor kénytelen volt előlenni attól a szándékától, hogy a hadsereget hazaszállítsa.

A marokkói hadsereg tisztjei tömegesen szöknek át a semleges Tangeri területre, mert bele vannak keverve a Primo di Rivera elleni összeesküvésbe.

Vallás és szerelem

A magyar evangélikusok drákói határozatot hoztak a vegyes házasságok ellen, mert püspökük leánya katolikus huszártiszthez ment férjhez

Budapestről jelentik: A magyarországi protestánsok körében nagy feltűnést keltett a magyar honi evangélikus egyház legutóbb hozott határozata, amely rendkívül élesen állást foglal a vegyes házasságok ellen.

A határozatra, amely merőben ellenkezik a liberális evangélikus egyházban az utolsó évtizedekben érvényesült gyakorlattal, állítólag Geduly Henrik evangélikus püspök leányának házassága adott okot és a határozat meghozatalában legnagyobb része volt Lombos Alfréd volt szombori evangélikus lelkésznek. Geduly püspök Margit lánya ugyanis férjhez ment egy katolikus huszártiszthez, anélkül, hogy a vőlegény reverzálist adott volna a születendő gyermekek vallásáról. Emiatt megtámadták a püspököt, különböző fejelelmi ügyek kerekedtek belőle, sőt annyira el-fajult az ügy, hogy Lombos Alfréd lelkész vaskos rőpiratban vitte a reverzálist-üggyel szoros összefüggésben lévő fejelelmi ügyét a nyikvánosság elé.

Lombos Alfréd azt állította, hogy Geduly püspök mokáját a püspöki palotában keresztelték meg katolikusnak. Kiderült a fejelelmi során, hogy a keresztelést a szanatóriumban, a fiatalasszony ágya mellett tartották meg. Lombos Alfréd lelkész dorgálásra ítélte akkoriban az evangélikus egyházi bíróság. Lombos Horthy kormányzóhoz fordult jogorvoslásért, aki azzal hártotta el magától a döntést, hogy nem tartozik a hatáskörébe.

Lombos ekkor áttért a református vallásra és most a debreceni teológia

növendéke. Ilyen előzmények után született meg Nyíregyházán az egyházvédelmi szabályzat, amely az evangélikus egyház minden tagjától elvárja, hogy csakis evangélikus egyennel lépjen házasságra. Aki vegyes házasság kötésekor gyermekeit a másik fél vallására kötelezi, egyházi hitlenséget követ el és semmiféle egyházi megbízatást nem kaphat, egyházi tisztséget nem viselhet. A hitlennek a házasságkötés pillanatában megszűnik egyházi tisztsége, egyházi választójogi jogosultsága. Elhatározása esetén az egyház harangjai fellette meg nem szólhatnak és neve örökidőig vezetendő névjegyzékbe, a hitlenek könyvébe beírandó. A lelkész más felekezet lelkészének az eltemetésére engedélyt nem adhat. Ezek a határozatok állanak a szülőknek is, akinek a gyermeke az evangélikus vallásra nézve kedvezően házasságot köt. Lelkész és tanító csakis szepőlőten férveit, megfelelő társadalmi állása evangélikus nőt vehet feleségül. A nőnek ezt a minőséget az illetékes egyházi hatóság bizonyítványával kell igazolni.

Az egyházvédelmi szabályzatok miatt az evangélikusok mindenféle tiltakozó gyűléseket tartanak. Reakciónak bélyegzik a határozatot és több komoly és tekintélyes hívő az egyházból való kilépéssel fenyegetődik.

BUTORSZÜKSÉGLETÉT
legocsbóbb szer. zúcti be 1101
Nagy Varjas Rókus 3
sztalosmesterjénél, Subotica, VI. Vukovićeva 3

APATIN RÉMNAJJA

ÉLET-HALÁLHARC A HARAGVÓ DUNÁVAL

A Duna. Ez a széles hátú komoly folyó ismét koldussá tett néhány ezer embert és halálos rettegésben tartott egy csomó falut. Napokon keresztül nem volt nyugalom a Duna mentén — és amikor kitért az ár, az emberekben felsikoltott a kétségbeesés...

Most már... talán elmúlt a veszély. A tarajos hullámok lecsillapulva visszatértek medrükbe és csak rettenetes nyomai láthatók mindenfelé, amerre elnyúl a látóhatár.

Két nap Apatinban.

Az egyik napon. Megkezdődtek az előkészületek. A község főterén pergett a dob. A községi dobos közölte először hivatalosan, hogy közeledik a vész.

... megmozdult a töltés (Balázs rajza)

... Tudul adatik...

...és a gátakra minden éperős tér-
finek munkára kell menni...
...és hogy engedély nélkül senki
sem hagyhatja el a községet...

...és hogy ha jön a víz, merre kell
menekülni...

...és hogyha jön a víz, a gyárszirá-
na jelzi.

Ha a sörgyár szirénája megszólal,
akkor már nagy baj van. Meneküljön
ki merre lát. És félóránként perdült a
dob.

A községben egyszerre felborult a
rend. Az első percekben senki sem tud-
ta mit csináljon. Az előrelátók meg-
rohanták az üzleteket. Vásároltak. Fő-

— A részhez, a részhez!... (Balázs rajza)

leg kenyeret. Egy-egy család tizenöt-
husz kiló kenyeret gyűjtött össze a
padlásra... az egyetlen mentsvárba —
végszükség esetére. Azután hosszú so-
rokban megindultak a szekerek, ásóval
kapával felfegyverkezett emberek, ki
a gátakra. Minden dobpergés után ki-
sebb pánik. Délfelé valamennyi üzletet
bezárták. Estére már csak asszony volt
a faluban. Meg gyerek. A férfiak az éj-
szakát kinn töltötték a töltésen.

Megérkeztek a monitorok is. Meg-
százzal a csolnakok. Mert hátha men-
teni kell. Ujabb dobpergés: *Ha már mi-
száj, meneküljön fel mindenki a monito-
rokra.*

Senki sem merte otthagyni a háza-
táját.

Leszállt az est és Apatinra ráborult
valami kísérteties félelem. Az utcákon
kigyultak a lámpák: fehérek és pirosak.
Szokatlan megrendezésben. Némely
utca-sorban végig fehér lámpák, mások-
ban vörös tüzzolyók világítottak az éj-
szakába.

*Amerre a fehér ég, arra van a mene-
külés útja. A piros lámpák felől a halál
les az emberekre. Ha jön a veszély,
arról jön.*

Az utcán egy lélek se. A nagy csend-
ben csak a Duna duruzsol... és időn-
ként az éjjeli őr bekopog a házak ab-
lakán:

— Minden ember menjen a gútra.
De nincs szükség a figyelmeztetésre.
A házakban csak asszonyok és gyere-
kek virasztanak.

A másik nap: Apatin rém-napja.

Korán reggel az első hír: a *Kucska-
nál kitért a víz.* A vörös majornál. És
az asszonyok, gyerekek rohannak a fa-
luszélre a dombra. Rémtűt kétségbeesés.

Mindenki fejét vesztve szaladgál.

— Mi lesz velünk? Mi lesz velünk?
Azután újak jönnek, mások, megké-
setten a tulsó faluszélről. Ideges érde-
lődés:

— Was iz mit'm Wasser?
— Noch gefährlich? Noch immer?

És messze, a látóhatár szélén, feltűnik
egy keskeny fényes csík: ott jön az
árvíz.

Egyenesen Apatinnak. A dombokon
csüngenek az emberek. Lesik, számít-
ják, vajon mikor ér a falu alá. A kes-
keny, fényes csík pedig egyre nagyob-
bodik és messze kint a szántóföldön egy
ember fut. Karjai között szénacsomó.
Nyomában a rohanó ár.

És délután két órakor felsikolt a gyá-
ri sziréna.

Belehasít az emberek dobhártyájába,
a lelkükbe, vérfagyasztóan.

— Was iz? Was iz? — rikoltanak ön-
kivületlenül — *jaj mi az* — és rohan
mindenki az uccán. Összevissza futkos-
nak. Sirnak. Asszonyok gyerekek. Hó-
nuk alatt egy szék, egy csecsemő, há-
tukon ágynemű, összekötözve vörös
abroszterítővel. Ahogy összekapkodták.

— Was iz mit'm Wasser? — sikolt-
ják egymásnak. — Wann schwimmen
wir? Ó-ó-ó Jessas Marie!

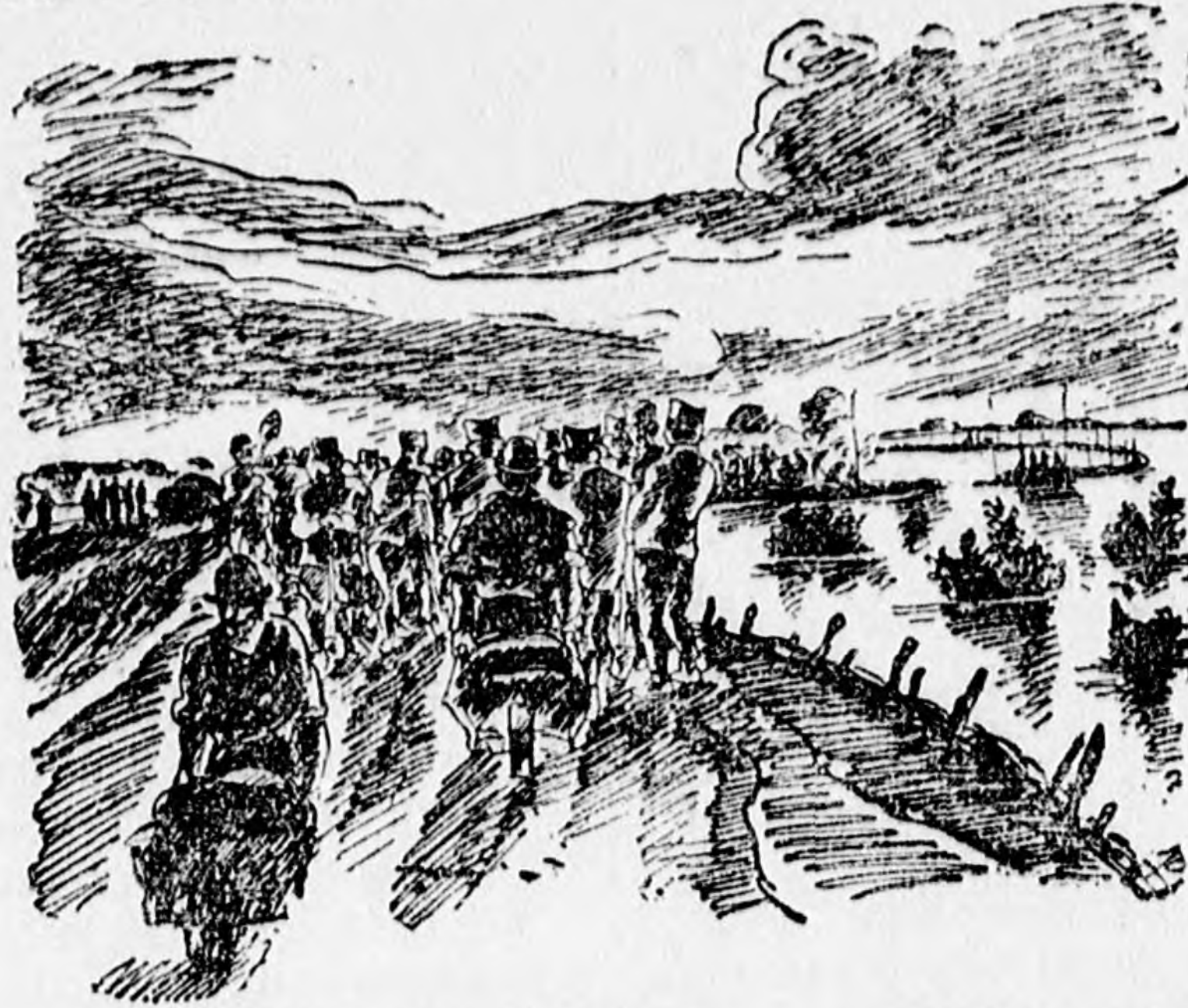
— *Jaj az apám. Nem tudom elvinni.
Beteg! Mit csináljak!? Mit csináljak?!*
Mi történt?

*Kin a falu szélén megmozdult a töl-
tés: a Duna áttörte a gátat.*

És kint a töltésen?
Amint felzúgott a sziréna, az embe-
rek ledobálták szerszámaikat, otthagv-

va mindent, úgy kimerülten, sárosan,
lucskosan, összetörtten rohantak a falu
felé. Ejh mit a Duna. Mikor a falu, az
asszony, a gyerek veszélyben van.

Ahol a töltés megmozdul
Embereknek csak a feje látszik ki a
vizből, de azért dolgoznak, keményen.
— *A részhez! A részhez!* — és minden-

... dolgoznak keményen (Balázs rajza)

— *A gyerekeni kell megmenteni* —
ordítja az egyik, az eléje topanó csend-
őrnek. — *Megyek, ha mindjárt agyon
is vernek.*

Rohan az emberáradat, de egyszerre
megtorpan. Az utat elzárták a szuro-
nyok. Felfejlődött a katonaság.

A hosszú keskeny csík pedig ezalatt
megrövidült, még csak háromszáz, még-
csak száz, csak ötven-negyven méter-
nyire van az első házaktól. Zug, dübörög,
mindent kiszakít utjából... és a taj-
tékok egyszerre csak felesapnak a fa-
luszéli Mária-szobor kőtalpára. És nem
törnek előbbre, csak az első viskóba
nyulik be egy keskeny hullám.

ki odanyomul.
Jobbról hatalmas szőlőtelep. Gyöke-
restől tépik ki a gyümölcsöst, a szőlő-
tökeket, mindent, mert kell a részhez.
Öt perc múlva a szőlőtelep egy ledűlt,
letartolt csatátér. De a kocsik így sem
mehetnek be. Pedig kell a föld, a töl-
tésre. Valaki fejordít:

— *Kosarakat!* — és néhány perccel
később az apatini kosárfonoda minden
készlete a töltésen. Kosarakban hordják
a földet. Egyik-másik kidől, összeesik,
félrecipelik az utból és a munka tovább
folyik.

Este hat órára eltűnt a rés.
És nem öszült bele senki... — ri.

Katasztrófák fekete vasárnapja

A Páris melletti vasúti szerencsétlenségnek tizennyolc halottja és
kilencvenhét súlyos sebesültje van — Németországban a vihar be-
döntött egy nyári vendéglőt, amelynek romjai alól tizenkét holttestet
húztak ki — Hat utassal elsüllyedt egy motorcsónak a Bodeni-tavon

Párisból jelentik: Vasárnap este
tiz órakor sűrű villámlással és meny-
dörgéssel kísért felhőszakadás von-
ult végig Párison. Az itéletidőben
mindenki menekült az uccákról és
nagy volt az izgalom, amikor Páris
különböző kerületeinek tűzoltóságai
egymásután robogtak végig az uccá-
kon. Senkisé tudta, hogy a nagy
viharban hol történt szerencsétlen-
ség, amikor éjfél felé elterjedt a híre
annak, hogy *Páristól huszonhét kilo-
méter távolságban, Achers közelében
súlyos vasúti szerencsétlenség tör-
tént.* Ezen a vonalon javítja a fősín-
párt és ezért a vonatok hosszú mel-
lékvágányon közlekednek. A Le
Havre felől jövő gyorsvonatnak is
ki kellett térni erre a mellékvágány-
ra és amikor a kilencven kilométer
sebességgel robogó vonat a mellé-
vágányról már visszatért a fősín-
párra

a mozdony kiugrott a sínekből
és mintegy száz méteren így
rohant tovább a talpiákon, ame-
lyeket felszakított.

Az elől levő két másodosztályú ko-
csi ráhúzott a szerkocsira és dara-
bokra zúzódt. A harmadik és ne-
gyedik személykocsi a kisiklás pillá-
natában még a mellékvágányon volt
és így teljes erővel nekiütődött a ki-
siklott kocsinak és lefordult a töl-
tésről. A három utolsó kocsi kapcsol-
ója elszakadt és a kocsik feltordul-
tak.

A vonatban alig maradt valaki
sértetlenül.

Fokozta a veszedelmet és a páni-
kot, hogy az eső zuhogott és korom-
sötét volt a szerencsétlenség szinhe-
lyén. Az achersi állomáson szolgál-
tatót teljesítő vasutasok azonnal a
szerencsétlenség színhelyére siettek
és a kevésszámú megmenekült utas-
sal együtt azonnal megkezdtek a
mentési munkálatokat, amelyek
azonban a nagy eső és sötétség

miatt nem haladtak előre. Éjfél után
érkezett az első segélyvonat Páris-
ból műszaki katonasággal és tűzol-
tókkal és ekkor sok száz fátyla fé-
nye mellett megindult a mentési
munka. Reggel két zászlóalj katona-
ság érkezett, amely csákányokkal
látott a romok eltakarításához.

A hivatalos jelentés szerint
a vasúti szerencsétlenségnek ti-
zennyolc halott és kilencvenhét
súlyosan sebesült áldozata van.

A romok alatt öt olyan holttestet ta-
láltak, amelyeknek nem volt emberi
formájuk, teljesen össze voltak lap-
pítva és egymásba huródva. Az ag-
noszkálásnál szivettépő jelenetek ját-
szódtak le. A legtragikusabb egy pá-
risi nyomdatulajdonos szerencsét-
lensége, aki feleségével és két gyer-
mekével egy tengerparti ürdőhelyre
akart menni nyaralni és az egész
család halálát lelta a vasúti katasz-
tróránál. A gyorsvonat két mozdony-
vezetője is meghalt.

A súlyos vasúti szerencsétlen-
séget az idézte elő, hogy a villá-
mcsapás elrontotta a vasúti
jelzőkészüléket és váltót,

éppen abban a pillanatban, amikor a
havrei gyors az achersi pályaudvar
blokkháza előtt elrobogott.

**Súlyos szerencsétlenség egy
németországi kirándulóhelyen**

Berlinből jelentik: Vasárnap dél-
után Középnémetországban hatalmas
felhőszakadás vonult végig. A wal-
tersdorfi zsilipnél tömérdek kirán-
duló volt, akik a záporos elő egy
nyári vendéglőben kerestek menedé-
ket, amelynek minden helységét,
még a hosszú kuglizó folyosóját is
zsúfolásig megtöltötték.

Az óriási felhőszakadás alá-
mosta a nyári vendéglő épületé-
nek főfalát és a tető beszakadt.
Óriási pánik keletkezett a ven-
délőben tartózkodó kirándu-

Iók közt és a kuglizóból kétségbeesett segélykiáltások hangzottak.

A környékből érkező tüzoltóság, valamint az épségben maradt kirándulók azonnal hozzáfogtak a mentési munkálatokhoz és

a kuglizó romjai alatt tizenkét halottat és tizenöt sebesültet találtak.

A hatalmas felhőszakadás az egész környéket hatalmas tóvá változtatta. A rannsdorfi vasúti állomást árvíz lepte el, miután a Buglertó a nagy eső következtében kiöntött.

Hat kiránduló belefutott a Bodeni-tóba

Stuttgarthból jelentik: Vasárnap délután a Bodeni-tó svájci partjáról hat kiránduló egy motorcsónakon a német partra akart átmenni. Utközben hatalmas felhőszakadás és vihar keletkezett.

Az óriási hullámvész következtében a motorcsónak elsüllyedt és mind a hat utas belefutott a tóba.

Egyedül a motorcsónak tulajdonosát sikerült kimenteni, akit letartóztattak, mert nem volt engedélye a motorcsónak vezetéséhez.

Ujabb pusztító vihar Berlnben

Berlinből jelentik: A Németországban pusztító felhőszakadás Berlnben is óriási károkat okozott. A köveket sok helyen erősen megrongálódott, aminek következtében a forgalom megakadt. A Berlin közelében levő folyók megáradtak és elérik a száz méter szélességet. A víz egyes városrészeket teljesen elöntött. Így a rudendorfi kórház környékét is, ezeken a helyeken a víz eléri az emeletnyi magasságot is. A rudendorfi kórház földszinti helyiségeit, ahol a gyógyszerek voltak fölhalmozva, az ár teljesen megsemmisítette. Egy kórházi ápolót pedig a telefonkészülékbe lesújtó villám megölt. A vihar következtében a telefonszolgálat megszűnt.

Hétfőn este a város nyugati részén vonult át a pusztító vihar, az áramszolgáltató telepek viz alá kerültek, az egész városrész sötétben maradt.

Az önkéntes vagonlakó

Szélhámost fogott el a szuboticei vasúti rendőrség

A szuboticei vasúti rendőrség hétfőn éjjel letartóztatta Danilov János huszonöt éves, zagrebi születésű fiatalembert, akit egy mellékvágányra terelt másodosztályú vasúti kocsiban találtak.

Kihallgatásakor elmondotta, hogy apjának Cirkvenicán drogériája van, maga pedig postahivatalnok volt Zagrebban és Noviszadon, de mind a két helyről redukció folytán elbocsájtották. Most azért jött Szuboticeára, hogy a vasutigazgatóságnál keressen alkalmazást, de nem volt pénze, hogy kérvényt adjon be.

A rendőrség tüzetesen átvizsgálta Danilov iratait és két hivatalos okmányt talált. Az egyiket a noviszadi postaigazgatóság állította ki, amely szerint Danilov János a noviszadi postaigazgatóság tisztviselője. A másik a beogradi „Central-Radio”-cég részéről kiadott igazolvány, mely szerint Danilov a cég szolgálatában áll. A rendőrség előtt gyanusnak tűnt fel a két okmány és faggatni kezdték Danilovot, aki rövid vallatás után megtört és beismerte, hogy mind a két okmányt saját maga hamisította. Hivatalos nyomtatványt szerzett a noviszadi postaigazgatóságon és arra ráütötte a postaigazgatóság helyegzőjét és a szöveg alá

hamisította a postaigazgató nevét. Hasonló módon jutott hozzá a másik igazolványhoz is. A rendőrség kérdésére, hogy mi célból készítette magának a hamisítványokat, Danilov azt felelte, hogy csak személyazonossági igazolványnak használta fel.

A rendőrség azt hiszi, hogy egy nagystílusú szélhámossal vagy egy közönséges vasúti zsebtolvajjal van dolga, aki kéziratokkal és egyszerű mesékkel akarta félrevezetni a hatóságokat.

HIREK

47.000 hold

Íróasztalomon szanaszéjjel jelentések fekszenek. Hivatalosak, magánlevelek értesítései, jaijai és segélykiáltásai. Baranya víz alá került. A lomha folyam szeszélyes árja 47.000 holdat temetett el. A telefon csilingel. A lakosság a hegyek közé menekül. Helyen lehetett Szodoma pokla... A népek az ország szolgálatából a kétségbeesés kizókamrájába szegődtek. Csecsemők víz hárón uszó teknőben vergődnek. Anyák huszonnégy órán belül megöszülnek. A férfiak, a munka, a kitartás emberi formába öntött bátor akaratai, kishitűség és gyávaóság örvényébe sodródtak. Mindenki vesztett Ráfizetett az acélos bácskai buza fekete földje. Veszteséglízával zárul Bánát nagyreményű gabonastatisztikája. De mi ez mind, Baranya agóniájához, kilenc község kiszervenéséhez. A halálos kegyelemelőféshez, amely kol-duskorona glóriáját, hontalanság honját, megpróbáltatások pergőtűzét és poklok-poklát nyitja meg életek ajándékának. A háború vértolyói, az átmeneti idők válságai, a lelki inzultencia kopár medrébe új vízözön zuhogott. Eimolni hitet és eimolni reményt. 1926 nem alkalmas arra, hogy szubjektív hurokat igyekezzünk megpendíteni embertársainkban. Sőt: alkalmatlan. A részvét halotti torát fölzáblatta a világháború és adta nekünk és itt hagyta bennünk a cinizmus csömörét. Ma nem jó üzlet szenvedésvirágokból és bánatlevelekből koszorút fonni. Erre a kozorufonásra sablon-szentenciát termeltek a bolond esztendők. Szentimentális — darálja a tömeg. És el-tűnik a napirendről. De nem tűnik el az élethől. Itt marad. Grasszál. És hetvenkedik tömeghullák csucsán. Ma Baranyában. Ahol 47.000 hold pusztulása azonos egy nép parte-cé-dulájával. Ehhez a gyászjelentéshez ki fog glosszákat szerkeszteni? Az átviharzott pusztulásról beszámoló széljegyzeteket ki fogja vajon kigumizni? A döntésre illetékes ítélkező hüvelykujjakkal merre fognak görbül-ni? Le, vagy föl? A kérdésre nem feleletet vár az ájultra bunkózott nép. Intézkedést. És megoldást. Gyorsan. És biztos kézzel. Az új víz-özön bárkakoplalóinak könyörölletes zöld olajját, ami ha késni fog, Baranya végérvényesen kiszerve. Lehet, hogy ez kassandrás jóslat. De jusson eszünkbe, hogy minden idők Kassandrának igazuk volt.

Mesterházy Ambrus

*

— A királyi pár Blédbe érkezett. Blédből jelentik: Alekszandar király és Mariora királynő Ófelségeik Hadzsics tábornok főhadsegéd kíséretében hétfőn délután Blédbe érkeztek.

— Kinevezték Pancsevó város rendőrfőkapitányát. Beogradból jelentik: A belügyminiszter Pancsevó város rendőrfőkapitányává kinevezte Mancsaries Jovan becskereki elsőosztályú rendőrkapitányt. Elsőosztályú rendőrkapitányává Ilics Sztójant és másodosztályú rendőrkapitányává Joszics Eugent nevezte ki a belügyminiszter.

— Uj városi főjegyző Becskereken. Becskerekről jelentik: A belügyminiszter Vuletin Jovan városi főjegyzőt felmentette állásától és helyébe Sztójakovics Bogdán kikindai városi tanácsnokot nevezte ki.

— A szuboticei üzletek zárórája. A szuboticei kereskedők közös megegyezéssel elhatározták, hogy a nyári szezon alatt délelőtt hét órától tizenkét óráig és délután három órától hét óráig fogják nyitva tartani üzleteiket. Az új rend már életbe is lépett.

— A vádtanács jóváhagyta Bacher Emil letartóztatását. Budapestről jelentik: A vádtanács hétfőn foglalkozott a Bacher Emil letartóztatása ügyében hozott vizsgálóbírói végzés ellen beadott felfolyamodással és helybenhagyta a letartóztatási végzést. A védők a vádtanács határozata ellen felfolyamodtak az ítélőtáblához. Az ügyészség rendelkezése hétfőn egy szakértővel kiegészített rendőri bizottság jelent meg a Viktória-malomban, ahol átvizsgálták a Viktória könyveit és elszámolásait. A szakértői szemle ellen a védők tiltakozást jelentettek be, mert őket a törvény rendelkezése dacára nem hívták meg a szemlére.

— A magyarországi nagykereskedők bojkott-mozgalma a csehszlovák iparcikkek ellen. Budapestről jelentik: A budapesti nagykereskedők körében nagy-szabású bojkott-mozgalom van folyamatban a csehszlovák iparcikkek ellen, az új csehszlovák agrár vámok retorziójaként. A díszmű- és játékaru nagykereskedők már kimondták a bojkottot és most a textilárkereskedők körében indult meg a bojkott-mozgalom és már csak napok kérdése a bojkott kimondása, ami jelentékeny károkat okozna a csehszlovák iparnak.

— Franciaországban ellenőrzik a malmok gabonakészleteit. Párisból jelentik: A hivatalos lap hétfői számában rendelkezést közöl, amely szerint a malomüzemek kötelesek úgy külföldi, mint bel-földi gabonakészletük nagyságát július hó 8-ig bejelenteni. Csak kenyérszítésre szánt és legalább ötven métermázsát kitevő mennyiségben behozott külföldi gabona élvez vámmentességet. A hatóságok szigorúan ellenőrizni fogják a malmok gabonakészleteit.

— A zenebohócból lett zenetanár öngyilkossága. Budapestről jelentik: Krub Rezső hatvanöt éves zenetanár hétfőre virradó éjjel agyonlőtte magát. Az öngyilkos zenetanárnak érdekes és kalandos volt a pályafutása. A képzett muzsikus majdnem minden hangszerezen játszott és fiatal korában zenebohóc volt. Mint ilyen a cirkuszokkal bejárta csaknem az egész világot, amíg tizenöt évvel ezelőtt szájrak támadta meg. Ettől az időtől kezdve zenetanítással foglalkozott. Az utóbbi időben annyira elhatalmasodott betegsége, hogy már csak folyadékkal tudott táplálkozni és elkéseregésében lett öngyilkos.

— Ujabb letartóztatások Angorában. Angorából jelentik: A rendőrség a Kemal basa elleni összeesküvés miatt több unionista vezért tartóztatott le, köztük Achmed Nehimin volt külügyminisztert és Halil bej volt házelnököt.

— Létrejött a béke a sztarakanisai radikálispártban. Sztarakanisáról jelentik: A sztarakanisai radikális-párt vasárnap dr. Radonics Jován nemzetgyűlési képviselő, járási pártszervezet elnökének elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésen részt vettek a kanisai radikális-párt mindkét frakciójának tagjai és több óras tanácskozás után sikerült a Pánics és az Agbaba csoport között a békét létrehozni. A megegyezés értelmében a pártszervezet elnökévé dr. Pánics Antal polgármestert és Apró Jánost választották meg egyenlő hatáskörrel. Az ülés határozatot hozott, amelyben felszólítják Strilics Béla képviselőt, hogy mondjon le mandátumáról.

— A Schwarzerba menekült egy család. Budapestről jelentik: Általános feltűnést keltett Budapesten, hogy Rorrich Elemér közismert bankár felvettette magát a Schwarzer-szanatóriumba. Rorrichnek eredetileg a Petőfi Sándor-uccában volt banküzlete, amelyet azonban később feladott és azóta Bástya-uccai lakásán közvetített kosztépénz-üzleteket, anélkül, hogy a hitelek fedezetet adott volna. Az utóbbi időben hitelezői eredménytelenül kérték nyolcvan-százmillió kölcsönösszegetket, mire Rorrich azt válaszolta, hogy neki sem fizették vissza a kosztépénzre kiadott hitelek és így nem tud fizetni. Szorongatott helyzetében végül is Rorrich felvettette magát a Schwarzerba, hitelezői azonban feljelentést tettek ellene. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy milyen visszaéléseket követett el Rorrich és hogy kihallgatható-e. Rorrich korábban igazgatója volt a Nemzeti Hitelintézetnek és Wolff-párti programmal városatyja is volt.

— Nádossy megbetegedett a fogházban. Budapestről jelentik: Néhány napja híre terjedt, hogy Nádossy Imre volt országos főkapitány megbetegedett a fogházban. Az ügyészségen az újságírók érdeklődésére most kijelentették, hogy Nádossy megbetegedése könnyű. Házi orvosa és a fogházorvos megállapították, hogy Nádossy a fogházban is kezelhető és így nem szállítják a rabkórházba.

— Magyarországon megkezdődött az aratás. Budapestről jelentik: A száraz idő beállta kedvező változást idézett elő a mezőgazdasági helyzetben. A terméskilátások a földművelésügyi minisztériumba beérkezett jelentések szerint javultak és a gabona megdőlése nem ártott. Vasárnap az egész országban megkezdődött az aratás. Legkedvezőbbek a terméskilátások a Tiszántulon. A megdült gabona középtermést, az álló igen jó hozamot ígér.

— A megcsalt férj bosszúja. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári korzó járőrelői vasárnap este nem mindennapi látványnak voltak a szemtanúi. A késő éjszakai órák dacára is forgalmas utvonalon feltűnést keltett egy vasutas ruhába öltözött férfi, aki zsineggel egymáshoz kötve vezetett maga mellett egy lenge öltözött férfit és egy még hiányosabb öltözött nőt. A vasutas a központi rendőrségen átadta foglyait az ügyeletes rendőrtisztnek, aki nyomában megkezdte a kihallgatást. A vasutas neve Pop János segédfekező, akit jóbarátai már régóta figyelmeztettek, hogy felesége megcsalja Sipos Márton forgalmi tiszttel. Vasárnap végére akart járni a mende-mondának, váratlanul otthon termelt és tényleg tetten érte a házasságtörőket. Első dühében alaposan elverte mindkettőjüket, majd a hűtlen asszonyt és lovagiát egymáshoz kötve, a rendőrségre szállította.

— Egy leány agyonlőtte a bukaresti légi flotta parancsnokát. Bukarestből jelentik: Hétfőn délelőtt Bukarestben nyílt uccán agyonlőtték Alekszandra György őrnagyot, a bukaresti légi flotta parancsnokát. A merénylő a hadügyminisztérium egy fiatal tisztviselője. A merénylet okáról nem szivárogtak ki hírek.

— Egy kapitány agyonlőtte Varsóban egy autóbusszalakuzt, mert nem várt rá kocsijával. Varsóból jelentik: Vasárnap délelőtt különös gyilkosság történt Varsóban. Egy lovaskapitány messziről in-tett az uccán egy autóbusszalakuzának, hogy várjon rá, a kalauz azonban megadta a jelt az indulásra és a gépkocsi el is indult. A kapitány erre az autóbussz után futott és amikor azt elérte, felugrott a kocsira és revolverével agyonlőtte a kalauzt. Az eset nagy izgalmat keltett az autóbussz utasai között. Az uccai járőrelők meg akarták lincselni a kapitányt, akit a rendőrségnek kellett megvédenie a tömeg dühétől.

Kettős gyilkosság a petrovaradini országoton

Egy petrovaradini halász agyonlőtt egy másik halászt, egyet pedig életveszélyesen megsebesített — Petrovaradin lakossága meg akarta lincselni a gyilkost

Noviszadról jelentik: Noviszad és Petrovaradin lakosságát borzalmas gyilkosság tartja izgalomban. A gyilkosságot hétfőn délután egy halász követte el a petrovaradini országoton.

Odrzsel Pavle petrovaradini halász hétfőn délután négy órakor Petrovaradin-majorba ment és a katonai szénaraktár közelében találkozott Schantek József és Schantek András petrovaradini halászzal. A három halász együtt folytatta útját és útközben összeszólalkoztak. A szóváltás csakhamar verekedéssé fajult, mire Odrzsel lekapta válláról kétesővü vadászlegyverét, néhány lépést tett hátra, célzott és halántékon lőtte Schantek Józsefet, aki holtan került el a földön. Schantek András ebben a pillanatban rávetette magát Odrzselre, aki ellökte magától támadóját, célba vetve rálőtt és mellén súlyosan megsebesítette. Schantek András eszméletlenül esett össze az országoton. A környékbeli lakosság figyelmes lett a lövöldözésre és sokan a helyszínre szaladtak, ahol a gyilkos halász nyugodt léptekkel folytatta útját Petrovaradin-major felé. Az emberek a gyilkos után vetették magukat, rövid harc után lefegyverezték és lövészekkel, vasvillával, rudakkal agyba-főbe vették. Időközben néhány petrovaradini rendőr is odaérkezett, de az összegyűlt tömegtől alig tudtak a gyilkoshoz jutni.

— Szabadlábrahelyezték az adai gyilkos lakatos feleségét. A szuboticei törvényszék vizsgálóbírája szabadlábra helyezte Huszágh Istvánné, Dudás Franciskát, a hat év előtt meggyilkolt Huszágh Mihály mostohaanyját. A vizsgálat során eddig semmi adat nem merült fel az asszony bűnössége mellett. Dudás Franciska határozottan tagadja, hogy részt vett mostoha fia meggyilkolásában és Huszágh István is megmaradt amellett a vallomása mellett, hogy felesége a gyilkosság éjszakáján nem volt otthon. Az eljárás a szabadlábra helyezett asszony ellen tovább folyik.

— A cincárok is szervezkednek. Szkopljéból jelentik: A délszerbái cincárok vasárnap Szkopljében megalakították nemzetiségi szervezetüket. Az új alakulást a közeledő községi választásokkal hozzák kapcsolatba.

— Felakasztotta magát, ment nem tudott dolgozni. Begecsről jelentik: Terzics Mladen hetvenkét éves földműves Begecsen felakasztotta magát és meghalt. Az öngyilkosság oka az, hogy az öreg ember már nem tudott dolgozni és nem akart hozzátartozóinak terhére lenni.

Takarékoskodhat télen is a fával, ha »Zephir« kályhát használ lakásában. Kapható Barzel vaskereskedésben, Subotica. Telefon 123. 5123

Dr. Mezei László, Röntgen-szakorvos diagnosztikai és terapeutikai rendelését Szubotican, (VI. Zrinjski trg 17.) megkezdte. 2691

A tömeg eközben vasvillákkal, lapátokkal tovább ütötte a gyilkost és a rendőrök felszólítására sem voltak hajlandók abbahagyni az utiegetést. A nagy zajra a várőrségről egy szakasz katona érkezett a helyszínre és a hatóságnak megfeszített munkával sikerült a tömeget visszafertani. Időközben megérkeztek a mentők és a noviszadi rendőrség is. A rendőrség intézkedésére a gyilkost a noviszadi rendőrség fogdájaiba szállították. Schantek József holttestét a hullaházba, Schantek Andrást pedig életveszélyes sérüléseivel a noviszadi kórházba vitték.

A feldühödött tömeg a katonaság és a rendőrség után vonult és többször megakarta támadni a gyilkost, akit a katonaság csak nagy nehezen tudott a lincseléstől megvédeni. A tömeg egész a noviszadi városházáig kísért a gyilkos halászt. A városháza előtt a katonaság erőies fellépésére a tömeg feloszlott.

Dr. Szélig Pál petrovaradini rendőrfőnök ki akarta hallgatni a súlyosan sérült gyilkost, de állapota oly súlyos, hogy csak kedden reggel fogják kihallgatni.

A késő estéli órákban ismét nagy tömeg verődött össze a noviszadi városháza előtt és követelték, hogy a rendőrség adja ki a gyilkost, hogy végezzenek vele. A tömeget karhatalommal kellett szétoszlatni.

— Letartóztattak egy hipnotizőrt Szubotican. A szuboticei rendőrség a noviszadi ügyészség megkeresésére hétfőn letartóztatta Lakos György artíst, aki az artista-világban és Szubotican is mint Prof. Mabusse ismeretes. Lakos ellen amiatt indult meg az eljárás, mert legutóbb a noviszadi Odeonmozisínház rendezésében megtartott előadására oly jegyeket is eladott, amelyek után nem róta le az illetéket. Lakos annak idején igazolta, hogy a pótejegyek kiadására azért volt szükség, mert a lebélyegezett jegyek már elfogytak. A pénzügyvizsgálatos megbírságot Lakos, de a hipnotizőr a bírságot még nem fizette ki és emiatt most a pénzügyvizsgálatos feljelentésére jegycsalás címen tartóztatták le.

— Új orvos, Dr. Berger Imrét a berlini tudományegyetem orvosi fakultásán doktorra avatták.

— A szuboticei pályaudvaron a szombori személyvonat elütött egy becskerekli vasúti mérnököt. A szuboticei vasúti pályaudvaron hétfőn reggel véres szerencsétlenség történt. A szombori személyvonat az állomás előtt elütötte Filipovics Tanaszije becskerekli vasúti mérnököt, aki súlyos belső sérüléseket szenvedett. A mérnök a pályatesten haladt és nem vette észre a robogó vonatot, amelynek mozdonyja úgy ütötte el, hogy véletlenül nem került a kerekek alá, hanem félre esett a sinek mellé. A szerencsétlenség láttára nyomban odafutottak, majd értesítették a mentőket, akik a városi kórházba szállították.

— Az újságíró egyesület részvéte a meggyilkolt bitolli újságíró családjának. Beogradból jelentik: Az újságíróegyesület beogradi szekciója, amelynek a Bitoliban meggyilkolt Hadzsi Popovics szerkesztő rendes tagja volt, a meggyilkolt hírlapíró családjának táviratilag jelezte ki részvétét és a beogradi klubhelyiségre felvonatta a fekete zászlót. Az újságíróegyesület a belügyminiszterhez sürgős táviratot intézett, amelyben a bünyösök azonnali kivomozását követeli.

— A szuboticei Népkör műsoros estélye. A szuboticei Népkör július 11-én, vasárnap este táncos egybekötött műsoros estélyt rendez. Színe kerül »A 72-es órház« és a »Zoro és Hurus« című két felvonásos bohózat, valamint sok ének és táncszám. A betanítást s a rendezést Garay Béla és Landau Juliska végzik. Jegyek elővételben Balázs J. Jenő divatüzletében kaphatók.

— Halálozás. Noviszadról jelentik: Bachrach Lajos noviszadi terménykereskedő hétfőn délelőtt tizenegy órakor Bécsben ötvenkét éves korában meghalt. Az elhunyt kereskedő köztisztelőnek álló tagja volt a noviszadi társadalomnak. Halála széles körökben kelt részvétet. Bachrach Lajos holttestét családja hazahozatja Noviszadra.

— Letartóztatott betörő. A bácspetrováci csendőrség letartóztatta Grgacsevics Pál bánovci és Sol Pál petrováci munkásokat, akik szombat éjjel betörték Medalovszki Pál petrováci gazdálkodó lakásába. A betörők több ezer dinár értékű holmit vittek el.

— Rendőri felügyelet alá helyezett soffőr. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék vizsgálóbírája rendőri felügyelet alá helyezte Stiegler István soffőrt. A soffőr ellen munkaadója, Popov Péter tett eljelentést, hogy nevében több helyen pénzt vett fel és azt megtartotta.

— Öngyilkosság Despotszentivánról jelentik: Vasárnap délután Pespotszentiván mellett az országoton egy fára felakasztotta magát Mojics Milán huszonkilenc éves földműves. Mire rátaláltak, már nem élt. Az öngyilkosság okát nem tudják.

NYILT-TÉR

Nyilatkozat

Alulírottak, mint a sztarakanizsai párt megválasztott kerületi elnökei és alelnökei választóink nevében és megbízásából ezennel egyöntetűen kijelentjük és állampolgári becsületszavunkkal itt a nyilvánosság előtt megerősítjük, miszerint a Nikola Pasics ur vezetése alatt álló radikálpárt politikáját valljuk magunkénak, úgy őt, mint leghűbb bizalmasát, a mi közkedvelt és szeretett listavezető képviselőnk, dr. Radovics Jován urat legteljesebb bizalmunkról és odaadásunkról biztosítjuk, őket és az ő politikájukat mindenkor és mindenben követjük.

Ugyanezért az ő politikájukkal, tanogatásukkal és a mi bizalmunkkal és szavazatainkkal megválasztott ker. képviselőnk, Sztrilics Béla urat, azt a pártot és zászlót, melynek győzelmével mandátumhoz jutott, hűtlenül elhagyta, itt a nyilvánosság előtt felszólítjuk, mivel utamk elváltak és a mi bizalmunkat többé nem bírja, tovább nem rendelkezhet, nekünk, megbízóink adja vissza, illetve a mandátumáról mondjon le.

Sztarakanizsa, 1926. év július 4.

Muhi András s. k., Apró István s. k., Magda István s. k., Todor Radován s. k., Apró János s. k., Nagy Ist. Péter s. k., Bata Sándor s. k., Satai Adám s. k., Bata Péter s. k., Luka Knezsevics s. k., Fehér Ferenc s. k., Prohászka István s. k., Losoncz Ferenc s. k., Schobel Gyula s. k., Panics Antal s. k.

Kényelmes
állandóan biztos
és olcsó

Continental

— A helyeghamisítási affér epilógusa. Riszics Dimitrije vrsaci és Brankovan Cséda becskerekli kereskedő annak közlését kéri, hogy a zagrebi törvényszéken nemrég okmányhelyeghamisításért elítélt Ivanjica Nikola üzelmében nem vettek részt. Ivanjica ellen rágalmozási pert indítanak, mert alaptalanul belekeverte őket a bűnügybe.

— Negyven ezer szabó sztrájkol Newyorkban. Newyorkból jelentik: Newyorkban bérddifferenciák miatt negyven ezer szabómunkás szüntette be a munkát. A sztrájk következtében ezeröt száz szabóüzlet van bezárva.

— Julius tízenkettődikén tárgyalják Rakosi Mátyás és társai bűnperét. Budapestről jelentik: A budapesti törvényszéken július 12-ikére tűzték ki Rakosi Mátyás és társai bűnperében a főtárgyalást. A bűnpernek ötvenöt vádlottja van.

— Eljegyzések. Mihalovics Sándor Novituk községi nyug. főjegyző leányát, Sarikát Starifutokról eljegyezte dr. Kuttner János orvos és fogorvos. — Felföldi Mancikát Szuboticanról eljegyezte Nicifor Sándor Noviszadról.

— Óriási pusztítást okozott a mexikói árvíz. Mexikóból jelentik: A mexikói árvíz Lchova és Savatiere vidéke környékén óriási pusztítást okozott. Durangó vidékén a vetések teljesen tönkrementek. A lakosság helyzete kétségbeesítő.

— Börtönbüntetés magzatelhajtásért. A szuboticei törvényszéken hétfőn Pavlovics István törvényszéki elnök hűntető-tanácsa ítélt meg Sutora Mária szentái szülésznő és társai bűnügyében. A szülésznőn kívül még két asszony U. V. és nővére U. M. voltak vádolva és pedig azzal, hogy a szülésznő segítségével négy, illetve hat hónapos magzatukat elhajtották. Vádolva volt továbbá Toldi Miklós tornyospusztai lakos azzal, hogy U. M. vádlottat ő biztatta fel a magzat eltüntetésére. A bíróság egyenként hallgatta ki a négy vádlottat és pedig először U. M.-et, aki bűnösnek érzi magát, beismeri, hogy Sutoráné tiltott műtétet végzett rajta. Többszörös beavatkozás történt és ezáltal idő előtt állt be a szülés. A magzatot, amely holtan jött világra, elásta. A másodrendű vádlott U. V. beismeri, hogy Sutora Mária szülésznő tiltott műtétet hajtott végre és így időelőtti szülés állott be, de hogy a magzattal mi történt, nem tudja, mert nagyon beteg lett. Sutora Mária szülésznő kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. Annyi igaz, hogy a két nő eljött hozzá és kérték, hogy vizsgálja meg őket. Ennek a felkérésnek eleget is tett, mint szülésznő megvizsgálta a nőket és megállapította, hogy áldott állapotban vannak. Tagadja, hogy műtétet hajtott volna végre a nőknél, bár ő erre felszólították és többször felkeresték a lakásán, hogy segítsen a hajukon. A zaklatás miatt liaragos is lett s kemény szavakkal támadt a nőkre s orvoshoz utasította őket. Hivatkozik arra, hogy az ő fia volt az, aki az ő megbízása alapján az esetet a csendőrségnél jelentette. A szembesítésnél az első és másodrendű vádlott nők szemébe mondják a szülésznőnek, hogy igenis műtétet hajtott rajtuk végre. Ezután Toldi Miklós vádlott kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek. A vádlott nőket ismeri, de nem biztatta őket, hogy kövessék el a magzatelhajtást. Több tanut hallgat ki a bíróság, akik lényegtelen vallomást tettek. A bizonyítási eljárás ezzel véget ért s a bíróság meghozta az ítéletet, mely szerint mind a négy vádlottat bűnösnek mondotta ki az ellenük emelt vádban. A másodrendű vádlottat U. E.-t hathavi börtönre, Sutora Mária szülésznőt egy évi és Toldi Miklóst hét havi börtönre, az elsőrendű vádlottnál U. M.-nél bár a bíróság kimondotta a bűnösséget, de nem szabta ki büntetést, mert ügyét a nyomatékos enyhítő körülményekre való tekintettel vétségnak nyilvánította, amelynek büntethetősége elévült. Az ítélet ellen az államügyész és az elítéltek is fellebbezést jelentettek be.

SPORT

Simmering—Makabbi-Radnicski komb. (Noviszdad)
5:2 (3:0)

A Simmering bemutatkozása általános tetszést keltett Noviszdadon. Különösen az első félidőben mutatott gyönyörű játékokat a bécsi csapat és teljesen térfelelőre szegezte a noviszadiakat, csak Mondovics kapus kitünő védésének köszönhető, hogy több gól nem esett.

A vendégcsapat első gólját a huszonnegyedik percben kornerből fejeli be Horváth és pontosan így születik meg a harmincharmadik percben a másik gól is. Két perc múlva Winkler lefut és gyönyörű szép hosszú lövéssel a harmadik gólt szerzi meg. A félidő végéig a bécsiek támadnak és a negyvenkettedik percben a labda ismét Mondovics hálójába jut, a bíró azonban jogosan offsideot ítél.

A második félidőben Szesztá center már az első percben négyre emeli a bécsiek góljainak számát, majd további

Simmering támadás után a tizenötödik percben ugyancsak Szesztá kavardásból lövi az ötödik gólt. A gőlözön felrázza a noviszadiakat, akik most erősen támadnak és mintegy husz percen keresztül leszorítják ellenfelüket. A huszonegyedik percben Hauser (Radnicski), a huszonnyolcadikban Grünzweig (Radnicski) a noviszadiak góljait lövik. Az utolsó hét percben ismét a Simmering diktálja az iramot, de a noviszadi védelem kitünően működik és így az eredményen a bécsiek már nem változtathatnak.

A győztes csapatból különösen a válogatott Horváth és Aigner kapus tűnt ki, míg a noviszadi csapat legjobb része a Makkabi halisor (Kacaf, Fleischer, Brüll) volt, jól játszott még Hacker (Radnicski) is. Zsivanovics bíró a mérkőzést jól vezette.

Vrbászi SC—Kulai SC 4:2 (4:1). Barátságos. Bíró: Csajági. A két régi rivális találkozásából a VSC megérdemelten került ki győztesen. A játék mindvégig erős volt és sokszor durva. A győztes csapat és általában a mezőny legjobb embere Hauslohner III. volt, jók voltak még: Hilkene I., Kapusi és Hauslohner II. A KSC-ből kiváltak Rozmann, Sonnenfeld és Piri. Csajági körültekintően vezette a mérkőzést. Tapogatózó játékkal indul a meccs. Az első gól a 21-ik percben esik. Schmidt kitünő beadását Kovács befejeli (1:0). Három perccel később a KSC 11-est véd, melyet Kovács rendeltetési helyére juttat (2:0). A 31-ik percben Huttenberger háromra szaporítja a gólok számát (3:0). A 36-ik percben Huttenberger lött közelről csodaszép gólt (4:0). Két perccel a befejezés előtt Venzera kapus kiad egy labdát és miközben háttal a mezőnynek nyugodtan sétál vissza a kapuba, Piri a kiadott labdát 40 méterről az üres kapuba lövi (4:1). A második félidőben Kula felülkerekedik és ostrom alá ve-

szí a VSC kapuját, de csak egy gólt tud elérni. A 19-ik percben Rozmann lövéséből (4:2). Mezőnyjátékkal ér véget a mérkőzés.

Csehszlovákia—Jugoszlávia (hasena) 15:0.

Jugoszláv kerékpárversenyzők a torinói versenyen. Zagrebből jelentik: A jugoszláv kerékpárszövetség is készül a torinói nemzetközi versenyekre és vasárnap tartotta meg a selejtező mérkőzést, amelyen kijelölték a torinói versenyt résztvevőit. A 100 km. pályán 1. Dukánovics (Gradjanszki) 3 óra 38 p. 30 mp. 2. Kranje (Orao Ljubljana). 3. Kosinec (Szokol Ljubljana). A torinói versenyen ők fogják képviselni a jugoszláv színeket.

A bécsi MAC Noviszdadon. Noviszdadról jelentik: A bécsi WAC szerdán délután 6 órakor Noviszdadon a Vojvodina—NAK kombinált csapatával fog mérkőzni. A WAC csapatában Schlosser Imre is fog játszani.

KÖZGAZDASÁG

A jugoszláv cukoripar válsága. A jugoszláv cukoripar az 1924—25. gazdasági év óta súlyos válságban van. 1924—25-ben 12.300 vagon cukrot termeltek a hazai gyárak, amelyek a répát magas áron vásárolták. Akkor a dinár 6.50 centimesen volt jegyezve, 1924—25-ben azonban 8.50-re, sőt azon felül is felszökött és ezt a repaáraknál nem vették figyelembe. A tultermelés folytán a jugoszláv cukoripar súlyos válságba jutott, mert a belföldi piac alig tudott 7—8000 vagon felvenni. A cukorgyárak két hónapig eredménytelenül fáradoztak azon, hogy a többtermelésen tudnának és mert ez nem sikerült, a két állami és hat magántulajdonban levő gyár kartelmegállapodást létesített, mely szerint 5886 vagon cukrot különként 12.93 dinárral adtak el. Minthogy az 1925—26. termelési évben 5098 va-

gon cukrot termeltek és az előző kampanyból 3100 vagon maradt fenn, a gyárak kartelmegállapodásaikat fenn tartották.

Az ujbuzai első jegyzése a noviszadi tőzsdén. Noviszdadról jelentik: A noviszadi tőzsdén hétfőn jegyezték először az ujbuzát. Tíz vagon bánáti buza cserélt gazdát per augusztus, ab Tiszahajó 265 dináros áron. A magánforgalomban már előzőleg történtek ujbuzában kötések.

A noviszadi tőzsdetanács ülése. Noviszdadról jelentik: A noviszadi tőzsdetanácsot július 14-ikén délelőtt fél 11 órára ülésre hívták össze, amelynek napirendjén többek közt a tőzsde félévi forgalmáról szóló jelentés, továbbá a gabonaszekció azon javaslata szerepel, hogy oly expertizeknél, amelyeknél

csak a minőségi súly megállapítását kérik, ne kelljen az exportbizottságot ésszehívni, hanem azt a tőzsdetikárság saját hatáskörében is elintézhesse. A tőzsdetanács foglalkozni fog a gabonaszekció azon javaslatával, hogy minden szerdán tőzsdénapot tartsanak. A titkárság a tanácsülésnek jelentést fog tenni a tőzsdepalota építési munkálatainak állásáról.

Csődök. Noviszdadról jelentik: Dr. Hraskó József noviszadi ügyvéd, a vagyonybuktott Platz László-féle csődtömeg tőmeggondnoka csődöt kért Platz Lászlóné ellen is, de a csődbíróság a csődöt nem rendelte el. — A noviszadi kerületi törvényszék, mint csődbíróság, csődöt nyitott Grünberger testvérek sztaribecsei üvegkereskedő ellen, akik önmaguk ellen csődöt kértek. Csődbiztos: Glumác Bogdán törvényszéki bíró. Csődtömeggondnok: dr. Havas sztaribecsei ügyvéd. Követelések bejelentésének határideje: augusztus 25., likvidációs tárgyalás szeptember 25., a csődválasztmány megalakítása szeptember 20. A cég negyven hitelezőnek 200.000 dinárral tartozik, amellyel szemben az aktívák 30.000 dinárt tesznek ki.

TŐZSDE

Zürich, jul. 5. Zárlat: Beograd 9.14, Páris 13.9250, London 25.1275, Newyork 516 önyolcad, Brüsszel 13.60, Milanó 18.0751, Amszterdam 207.50, Berlin 12.29750, Bécs 73, Szófia 3.7250, Prága 15.30, Budapest 72.30, Bukarest 2.50.

Beograd, jul. 5. Zárlat: Páris 154, London 275.30, Newyork 56.52, Brüsszel 157, Genf 1096, Milanó 199.50, Berlin 1348, Bécs 79.95, Prága 167.60, Budapest 794, Bukarest 26.50.

Zagreb, jul. 5. Zárlat: Zürich 1094.50—1098.50, Páris 154—156, London 276.05—276.25, Newyork 56.38—56.68, Amszterdam 22.58—22.78, Berlin 13.48—13.52, Bécs 798.58—802.58, Prága 167.38, Trieszt 198.90—200.10.

Noviszadi terménytőzsde, jul. 5. Buza: 10 vagon bánáti új, per augusztus, Tisza hajó 265 dinár, 1 vagon bácskai 77 kilós, 2%-os 305 dinár, 1 vagon szerémi 75—76 kilós, 2—3%-os 302.50 dinár. Tengeri: 6 és fél vagon bácskai 165 dinár, 2 vagon szerémi, Ruma paritás 170 dinár. Liszt: 2 vagon bácskai 6-os 320 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom: 22 és fél vagon.

Noviszadi értéktőzsde. Noviszdadról jelentik: Junius hónapban a noviszadi értékpapirtőzsdén 172 drb. értékpapír 28.615 dinár árfolyamértékben került forgalomba. Főleg hadi kárpótlási kötvény került eladásra.

Budapesti gabonátőzsde, jul. 5. A határidőpiacon nagy volt az érdeklődés különösen októberi buza és rozs iránt. A forgalom elég élénk volt. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Magyar buza szeptemberre 380—385, zárlat 380—385, októberre 379—383, zárlat 381—381.5, magyar rozs októberre 268—280, zárlat 278—279. A készárupiacon feltünően szilárd volt a rozs, buzában mérsékelt volt a forgalom. A mag- és liszt piac üzletlen. Hivatalos árfolya-

mok: Buza 422.5—442.5, ujbuzá 367.5—390, rozs 260—265, árpa 235—245, zab 290—297.5, tengeri 235—237.5, repce 550—560.

Budapesti állatvásár, jul. 5. A vágómarhavásárra hétfőn 225 darab vágómarhát hajtottak fel. Ökör legjobb minőségű 12—13.000 korona, közép 10—11.500, gyenge 7500—9000, bika jobb minőségű 12.800—13.500, közép és gyenge 9—12.000, tehén jobb 12—13.000, közép és gyenge 7600—11.600, kicsontozni való marha 5500—7000, növendékmarha 6500—11.000. Kis felhajtás mellett élénk volt a forgalom. A sertésvásárra 4300 sertést hajtottak fel. Könnyű sertés 15.200—16.200, közép 16.200—16.500, nehéz 16.600—16.900. Az irányzat élénk volt.

Szentai gabonarak, jul. 5. A hétfői piacon a következő árak szerepeltek: Óbuza 280 dinár. Ujbuzá azonnali fizetéssel 250 dinár. Augusztusi kasszával 255 dinár. Ujzab 120 dinár. Ujárpa 120 dinár. Sörárpa 140 dinár. Tengeri morszolt hajóba rakva 152.50 dinár. Rozs 170 dinár. Köles 110 dinár. Heremag 2050 dinár. Repce 320 dinár. Bab 125 dinár. Liszt 0-ás GG. 550 dinár, 0-ás G. 540 dinár, 2-es főzöliszt 500 dinár, 5-ös kenyérliszt 459 dinár, 7-es 270 dinár, 8-as 150 dinár. Kórpá 150 dinár. Ujliszt árai: 0-ás GG. 510 dinár, 0-ás G. 500 dinár, 2-es 450 dinár, 5-ös 400 dinár. Irányzat: ujbuzában lanyha, tengeriben szilárd. Kínálat, kereslet: csekély.

Rádió-műsor

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Kedd, július 6

Bécs (531): 11: Koncert. 16.15: Hangverseny. 20: Vidám bécsi zene.

Milanó (320): 16.30: Koncert. 21: Hangverseny.

London (365): 16.15: Koncert. 18.30: Táncczene. 20.45: Népies hangverseny. 22.05: Dalest. 22.30: Táncczene.

Prága (368): 9.30, 15 és 21: Szokol-kongresszus.

Breszlau (418): 16.30: Koncert. 20.30: Szimfonikus hangverseny.

Róma (425): 17.40: Jazzband. 21.10: Szimfonikus hangverseny.

Berlin (504): 17: Koncert. 20.30: Zenekari hangverseny.

Brünn (521): 10: Koncert. 19: Hangverseny. 20.30: Katonazene.

Szerda, július 7

Bécs (531): 10.15: Koncert. 17.30: Beethoven-est. 19: A »Böregér« nyitánya. 20: Paraszibecsület, Mascagni operájának előadása. 21.15: Szkeccs-est.

Milanó (320): 16.30: Jazzband. 21: Koncert.

London (365—1600): 16.15: Koncert. 18: Hangverseny. 20.30: Rigoletto, operaelőadás.

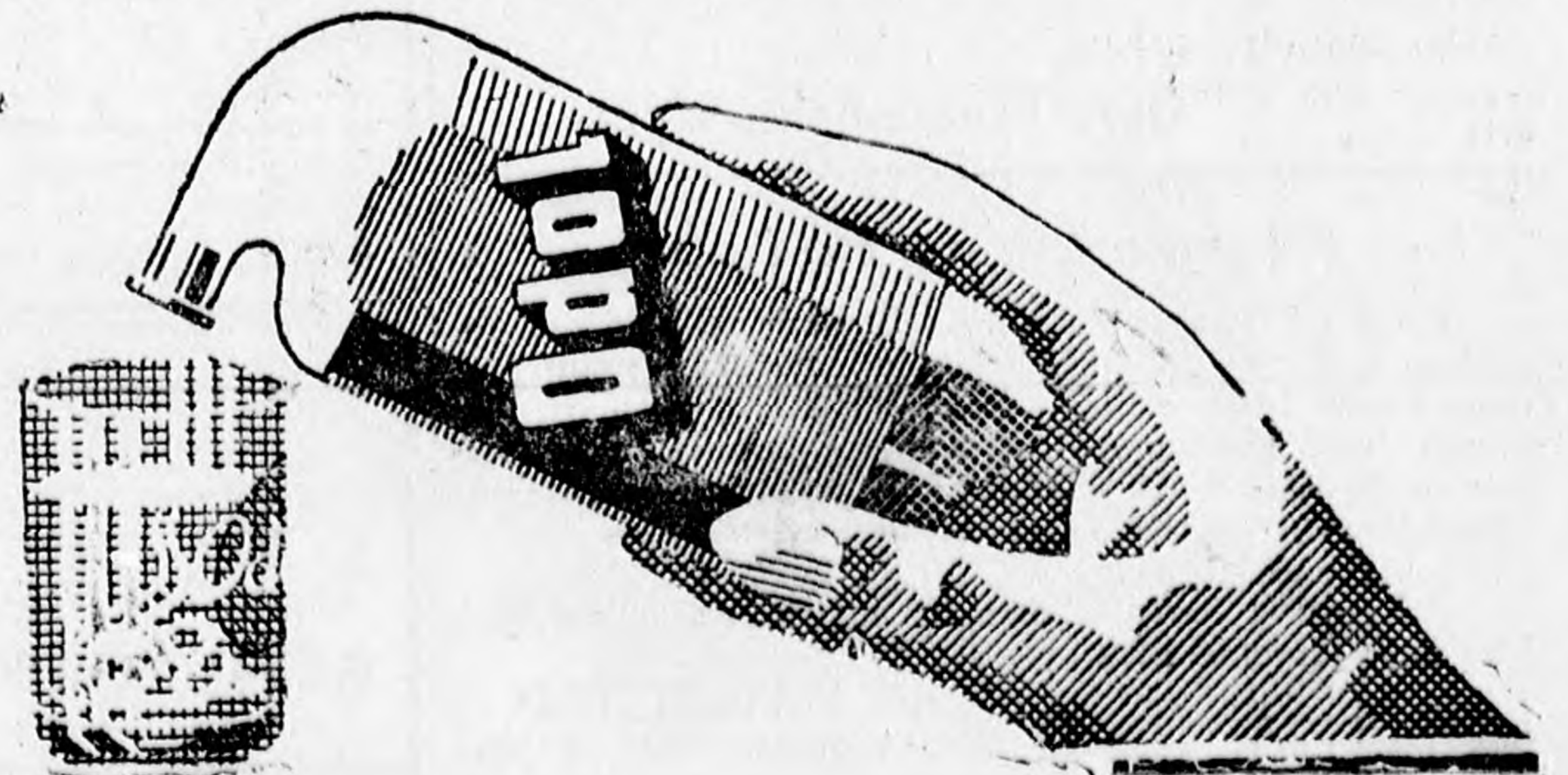
Prága (368): 16.30: Koncert. 20.02: Zenekari hangverseny.

Breszlau (418): 16.30: Koncert. 20.25: Hangverseny.

Róma (425): 17.40: Jazzband. 21.10: Gésák, operaelőadás.

Brünn (521): 19: Zenekari hangverseny. 20: Dalárda hangversenye.

Az ODOL a tudomány uttorője!
Az ODOL a kultura vivmánya!
A tudomány mai állása szerint
bebizonyitható, hogy az ODOL
a legjobb száj- és fogápoló szer

NYILTTÉR

Hirdetmény

A Matica Srpska Književno Društvo Novisadon új bérbe nyilvános árverésen, amely július 10-én d. e. 10 órakor a Matica Srpska helyiségében lesz megtartva 321 hold és 292 négyszögöl földet mint Trandafil Mária alapítványát, amely a novisadi határon „Kis Jareken” a kéri földnél van. A földön kis és nagy szállások vannak.

A 40.000 dinár kaució vagy készpénzben vagy állami papírokban a napi árak megfelelő értékben, vagy egy elsőrangú bank által kiállított betétkönyvecskében, az árverés előtt leírta helyezendő.

Részletes feltételek megtekinthetők minden hétköznap d. e. 9—12-ig a Matica Srpska helyiségében és azok az árverés előtt felolvasatnak.

Novisad, 1926. július 3.

Matica Srpska

Óvás.

Ismételten figyelmeztetjük t. vevőinket, hogy Bock Béla cégünk nevében pénzeket inkasszálni nem jogosult.

S. Ornstein i Drug
Novisad

A bačka-topolai görögkeleti szerb templom felépítésére szóló sorsjegyhuzás 1926. július hó 12. helyett

1926. december hó 1-én

lesz megtartva.

Hitközségi választmány

Feleségem, Palinko Verona a mai napon tudtom nélkül elhagyta házunkat. Figyelmeztetek mindenkit, hogy adósságaiért felelősséget nem vállalok és azokat ki nem fizetem.

Subotica, 1926. július 5.

Schaffer József

Mesni Školski Odbor, Mol
Br. 47. 30. juna 1926.

OGLAS

Mesnom šk. odboru u Molu potrebno je 27 vagona tvrdih drva za šk. ogrev. Drvo mora biti od dvogodišnje seče, zdravo, bez oblica i čvorova, postavljeno željeznička ili obala Tisa Mol. Drvo se ima isporučiti do 31. avgusta o. g. Pismene ponude snabdevene sa taks. markom od 100 din. imaju se najdalje do 15. jula 1926. god. dostaviti M. Šk. Odboru.

Delovodja (M. P.) Predsednik
A. Branovačka 5915 P. Marić

Okružna Finansijska Uprava, Subotica
Br. O. F. U. 25.921./1926.

HIRDETMEŃY

Az 1926. évi II. évfolyam elteltevel felhívja a kerületi pénzügyi elöljáróság azokat a forgalmi adóköteleseket, kiknek évi forgalma 360.000 dinárt meghalad, hogy az elmúlt 3 hónapról a forgalmi-adóvallomást július folyamán terjesszék be és az adóösszeget a pénzügyigazgatóság pénztáránál roják le. A bejelentések és fizetések a pénzügyigazgatóság 8. számú szobájában eszközölendők.

Egyidejűleg felhívja a pénzügyigazgatóság azokat a forgalmi adóköteleseket, hogy jelen hirdetés közzététele után azonnal, de legkésőbb 8 napon belül forgalmi-adótartozásukat fizessék be, mert azok ellen, akik adókötelezettségüknek nem tesznek eleget, a legszigorubb eljárást (késedelmi kamat, végrehajtási költségek) kell alkalmazni.

Subotica, 1926. július 1.

Okr. Finansijska Uprava.

Figyelmeztetés!

Folyó hó 3-án szombaton, a Somborból jövő déli vonathoz, Bajmok—Subotica között elvesztettem több ezer dinár értékű bélyegyet és váltóúrlapot tartalmazó csomagomat. Ezen körülményről a rendőrségnek jelentést tettem és figyelmeztetek mindenkit, hogy ezen bélyegeket és váltóúrlapokat senki meg ne vegye, mert ezekhez az eladó jogtalanul jutott.

A csomag megtalálójának, illetve visszahozójának 500 dinár jutalmat adok.

JOSIP GYETVAY
Könyvkereskedő, Bajmok

Jótállás a biztos eredményért!!

BEITFER OSZKAR találmánya

PATKÁNIN

Törv. véd.

PATKÁNYIRTÓSZER

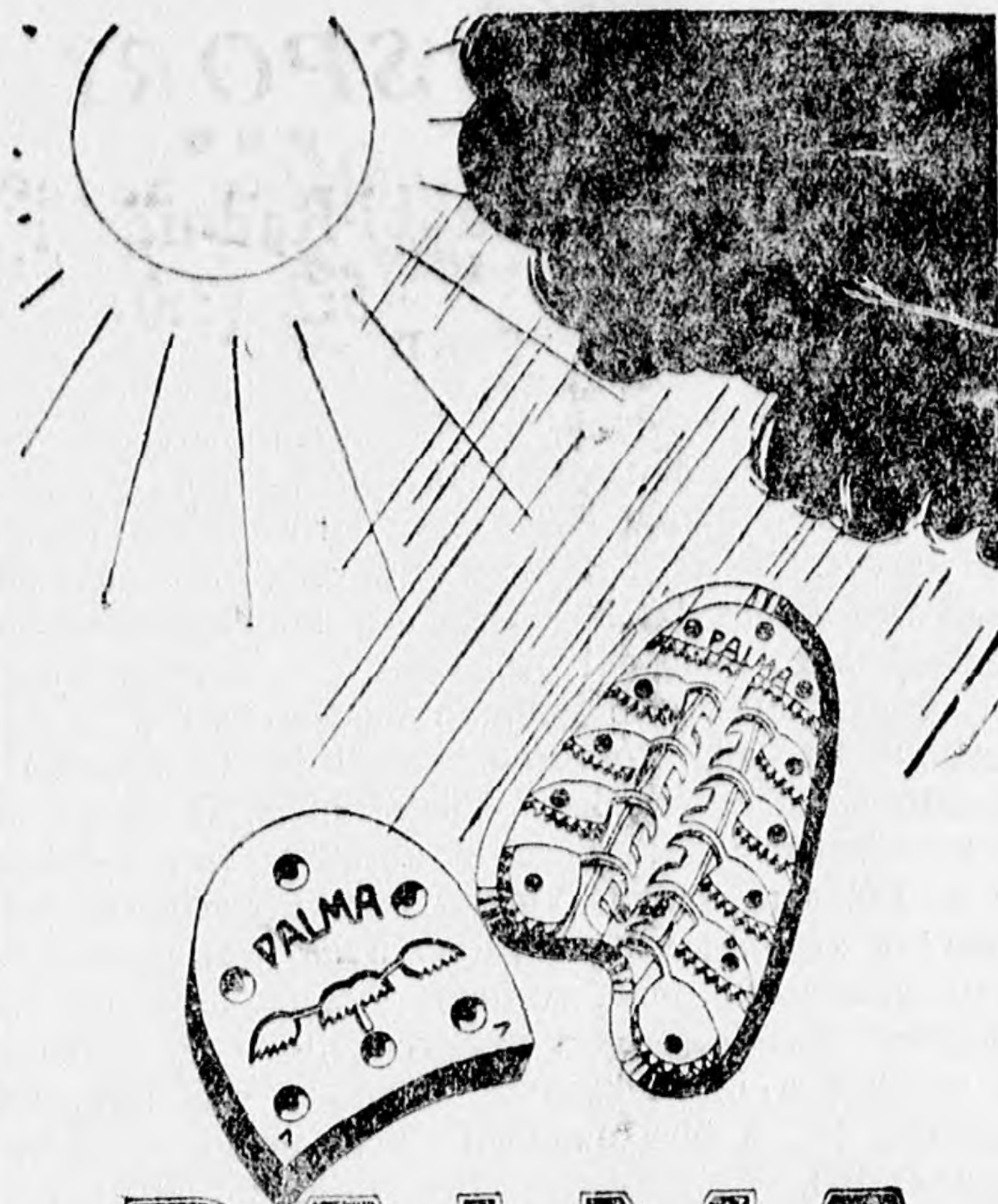
Egy doboz ára 15 dinár

Megrendelhető:

Patkánygyár (Torontáli Agrárbank RT.) Vel.-Beeskerek.

Vizsonteladók:

Subotica Herzl drogeria
Kurtcs Milos vegyeskereskedés
Ada Wolf Soma vegykereskedés
Arađ (Torontál) Veselinov gyógyszerár
Bajmok Balassa Bertalan
Bellinci Ebenspanger Jean vegyeskereskedés
Bač-Petrovselo Kolofon Károly gyógyszerár
Čantavir Krausz Mór vegyeskereskedés
Crvenka Schumacher Zoltán gyógyszerár
Galgony Tóth Lajos vegyeskereskedés
Novisad Dimović N. főlerakat
Kosta Živojinović drogeria
Mašić gyógyszerár
Lukács Zsigmond drogeria
Makovo (Banat) Bárany Lajos gyógyszerár
Szombor Fehér drogeria
Senta Bánffy Gyula gyógyszerár
Glücksihal Zoltán gyógyszerár
Jovanovits Vojislav gyóg. szertár
St.-Kaniža Domokos János gyógyszerár
Stara-Meravica Facsar Albert vegyeskereskedés
Veliki-Bečkerek Kovács drogeria.
Vinkovci Eisensfädrer Adolf vegyeskereskedés
Vršac Flórián G. és Fiai vaskereskedés
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.
Írtásokat felelősséggel vállalunk. 1045

PALMA

Gummitalp és gummisarok

Rossz időben egyáltalán nem luxus, ha „Palma“-t hord cipőjén, jó időben a szandálján, mert a járás ezzel kellemes és rugalmas és így minden takarékos és praktikus gondolkodó embernek szüksége van erre.

Miért? Mert tartósabb és olcsóbb, mint a bőr. Tegyen kísérletet és gyorsan arra a meggyőződésre jut, hogy nem is szabad „Palma“ nélkül felvennie cipőjét.

Alkalmi gépvétel!

35 HP KÖRTING szivógázmotor, alig használt kitértő gép, komplet. 20 HP TITAN szivógázmagánjáró, keveset használt, gyárilag javított. 25/32 HP új KEMNA gőzmagánjáró. 8 HP „BADINIA“ gőzmagánjáró. 12 HP új KÖRTING motoreke, szant, csépel, bármilyen üzemi célra alkalmas. 10 HP új CLIMAX, nyersolajlokomobil. 6 HP új benzinlokomobil. 26 coll dobszélességű PRIMUSZ III-a jelű verőlececs golyócséplő, osztályozó hengerrel.

Fenti gépek

Zikmund i Drug gépgyárában Novisad megtekinthetők és bányatos olcsó árban kaphatók
Kérjen árajánlatot!

ZSÁK

ZSINEG

PONYVA

kender és manilla kévekötő fonalak,
tüztöltő- és cséplőgép tömlők,
ponyvakölcsonzó intézet.
Kárpitos kellékek, butorszövet,
afrique, lőször, pehelytollpótló stb.
Szőnyeg és linoleum nagy választékban
ENGROSS, EN DETAIL.

Weitzenteld és Társa Subotica

Detail Városi bérpalota. — Telefon 192.
Engross Wilsonova ulica 7. — Telefon 190.

SPECIALIS ÜZEM

RADIO, AUTOMOBIL és STABIL
AKKUMULÁTOROKBAN

Ujjonnan épít minden célra akkumulátor telepeket javít és tölít bármilyen gyártmányut a legjobb gyártmányu anyaggal, garanciával

E szakmához bárkinek szaktanácsot szolgál

WILHELM LÁSZLÓ, PAŠIĆEVA UL. 2.

KUBIKOSOKAT
KERESK

Beograd közelébe 50.000 méter vasuti átereszt elvégzésére.

VELIČKOVIĆ mérnök BEOGRAD

JANIĆEVA ULICA 6.

FELLENDÜL
AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyarákat szabtuk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk

500 drbnagy levélpapírt, 500 finom borítékot

összesen 180 dinárért

és 1000 számlát 100 dinárért

összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírszeletekre írja a számlát
Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.

Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

ABBÁZIA

egyik legnagyobb és minden kényelemmel berendezett szállója

BRISTOL-NAGYSZÁLLODA

a magyarországi, erdélyi és bácskai közönség egyik legkedveltebb hotelje.

Folyó év április 20 óta, alantirt új tulajdonos kezelésében. 120 elegáns, modern komforttal berendezett szoba. Központi fűtés. — A leggourmandabb izlést kielégítő magyar és francia konyha. Penziórendszer 40 lírától feljebb. — Este tánc.

Bérlők: Dr. Illés István nagyváradi ügyvéd és neje

Saját készítményű bőröndök, aktatáskák, kazetták legutolsó divatu ridikülők és az összes bőrárak óriási választékban

SCHLAGER HENRIK bőröndös és bőr-
árú üzletében
Subotica, Aleksandrova ulica 1. kaphatók. 5590

KANADA

Mezei munkásokat nyári munkára magyarokat vagy németeket

szállítanak július végéig Beográdból a legnagyobb, leggyorsabb és legkényelmesebb

CUNARD LINE
WHITE STAR LINE
ÉS
RED STAR LINE
gőzösök

Levegős és tágas III. osztályu kabinok

Ingyen és gyorsan szolgál felvilágosítással:
JUGOSLAVIA EXPRESS AGENTIE R. T.
Jugoszláviai vezérképviselői Zagreb
Beograd Vel. Bečkerek
Karadjordjeva ul. 95. Svetosavska ul. 601.

"DAMA" FEHÉRNEMÜSZALON

A legujabb szabásu ingbugyik, hálóingek, kombinék, hozott vagy saját anyagból tűzsurral, ptypoennel stb.

Tolstojeva (Óder) ul. 21. sz. alatt

VADDISZNÓ jegyü EKÉK
ÉS TARTALÉKRÉSZEK
VETŐGÉPEK és MŰTRÁGYASZÓRÓK
BORPRÉSEK és SZÖLLŐZUZÓK
ARATÓGÉPEK és SZÉNAGYŰJTŐK
Mc CORMICK TRAKTOR
CSÉPLŐGÉPEL

egyéb gazdasági gépek, mindentéle vasáru és gépolajok
állandó nagy raktára

KOLOMAN SENEŠ SUBOTICA
TELEFONSZÁM 73. 5548

Komplett
MALOMBERENDEZÉS

50 q napi teljesítőképességgel 25 HP.
DEUTZ-SZIVÓGÁZMOTORRAL,
majdnem új, eladó. A malom teljesen újonnan van berendezve és csak egy év óta van használatban. — Bővebbet

Teisz Dánieinél, Novi-Vrbasz 5574

Fűrészhulladék

puhafából vagonkételekben, rinfuza olcsón szállítható. — Címmel „Fűrészhulladék” címmel a kiadóhivatal továbbít. 5922

Uj CITROM

vizonteladók részére legolcsóbban beszerezhető
Ceizler Károly
cégnél Subotica 5127

Cipő- és cipőtelsőrészkeszítést

a legmodernebb kivitelben és a legjutányosabb árban vállal **Bedrušian Nišanné Német Anna,** Subotica, Trumbićeva 2. Gimnáziummal szemben 417

Zsiros és boros HORDÓK

állandó raktára **KRIX LAJOS**
géperőre berendezett kádárüzemében, Subotica, Mazuranevičeva ul. 19 2776

Lanz-féle gőzgéphez azonnali belépésre kerestetik

ügyes, több évi gyakorlattal bíró, jó bizonyítványokkal rendelkező **FÜTŐ**
nőtlen előnyben részesül. Ajánlatot vagy személyes bemutatkozást kér
Lang malom, Beli Manastir SHS. Baranya 5702

VESZEK magyar, német és osztrák zálogleveleket, elsőbbségi és államadósági kötvényeket, városi kölcsönöket stb., stb.
BANKMAKLER
EHRENEIL ARNOLD BUDAPEST
V. SAS-UCCA 28.

BUTORT KALÓSZÓRA, EBÉDLŐ és IRÓBERENDEZÉST stb. elsősorú, — a legegyszerűbből a legfinomabb — kivitelben
NAGYBAN és KICSINYBEN mindenkor olcsóbban vásárolhat, mint bárhol a legkedvezőbb fizetési megkötéssel
ATLAS D. D. butor- és faárugyár, NOVISAD 955

Dr. Farkic

gyógyintézet, **BEOGRADBAN**
Kezel:
Idegbetegségeket: neuraszténia, hisztéria, epilepszia, nemi sífűs, bennulások, isiasz, stb.
Sebészeti-ortopéd megbetegedéseket; hátgerincgömbüléseket, ízületi és csonttuberkulózusi, csontsérülések, testi hibák stb., azonkívül reuma, skrófi, elhíz s, vérszegénység.
Vizsgyógyintézeti kezeléseket: (hidrotéria) villamosággal (4 fűkés fürdő), mesterséges naptürdő (kvare), szénsavas fürdő, eredeti póstyéni iszap, medikó-mechanika, ortopéd-kezelés, masszázis.
Vizsgálat és kezelés Röntgen-sugarakkal.
Az intézet orvosa: Dr. C. Kojan sebészeti ortopédorvos.
Az intézet nyitva: reggel 7-től 12-ig, vasárnap és ünnepnap csak délelőtti.
Árak: külön szoba 150, 2-3 ágyas szoba 120 dinár naponként. Felvilágosítással szolgál az intézet Beogradban, Knez Mihajlova venac 28, a Kallmezdannal szemben. Telefon 5-89.

Tudja mi az ujság?
Megnyilt Bürger Koszta gummi gőz vulkanizáló műhelye Velikibečkereken
Kralja Petra trg 2., a Vojvodina szállodával szemben, a Bukovac ház udvarában
Legmodernebb berendezésével vállal a javi ga ancia melett autó kerék koppenyekeket, gummitömlőket, hécipöket, sá cipöket. — A munkáta elsősorú specialis szakmunkások végzik BÜRGER KOZTA személyes felügyelete mellett, aki 4000 kilométerig garántál minden nála javított autókörnyéret és gummitömlőket.
Minden autótulajdonosnak saját érdeke, hogy tegyen probarendelést.
Elv: Jó munka, olcsó ár! 5862

BÓRGARNITURÁKAT
szalóngarnitúrákat úgy ujat, mint régi fölfrissítéseket szakszerűen és az eddiginél is jutányosabban készít 2976
Nagy Gyula, kárpitos
Subotica, Sokolska ul. 16

Specialis órajavitásokat legszakszerűbben végez

Krekus
óra specialista
Subotica
Gyümölcsplac 4.
Aranyművesek során

A kávé akkor jó, ha friss! 2524

Suboticán csak egy üzletben kaphat naponta négyféle friss pörkölt kávé.
SUGÁR MANÓ CÉGNÉL

Saját készítményü bördöndök, neszserek, kollektív- és autókofferek, retikülök a legolcsóbban és a legnagyobb választékban
Szabó nyerges és bördöndösnél kaphatók. Javitásokat elfogadok. Harambašićeva-utca 1.

Utánzatoktól
öökodjunk

Valódi francia
LION NOIR CIPŐKRÉM
Főraktár:
Kaufmann Hermann bórkereskedőnél
Subotica, új helyiség volt „Narod” kávéház helyén
Nagy raktár
mindennemü butor bördökben

Szomjuság
ellen a legjobbak a valódi
„MARSCHNER”
LIMONADÉ BONBONOK
Fél liter kitünő limonadé 1 dinárért.
Kapható mindenütt.
Gyári lerakat: 4856
JOSIP VITEK, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 15.

Jég! Műtőház ekspozitra! Jég!
Értesítjük az ekspozitorokat, hogy hushűtésre és fagyasztásra teljesen berendezkedtünk és azt szakszerűen minimális árért eszközöljük. Jég minden mennyiségben kapható és kívánatra házhoz is szállítható.
Hamburger jéggyár Subotica
Telefon 566. 10031

ESTI KURIR
budapesti estilap. Főszerkesztő: Rassay Károly
A liberális polgárság lapja.
A magyarországi eseményekről az Esti Kurirból értesül a leggyorsabban. Jugoszláviában kapható a kora délelőtti órákban. Egyes szám ára hétköznapon 250 din., a keddi szám 350 din. Előfizetési díj egy hónapra 60 din.
Előfizetéseket elfogad a jugoszláviai főbizományos **Medjunarodni Prom. Novinski i Oglasni Zavod d. d.**
Podružnica Subotica, Vojnovičeva ul. 7.

Dr. SZEGŐ KALMÁN
ABBAZIA
SZANATÓRIUMA
feelnöttek és gyermekek részére
Erősítő, edző, bizó és dietetikus kurák.
Gyermekek 6 éven felül kíséret nélkül is.
Minden nyári sport. Nagy parkok.
Saját strandfürdő 49 kabinnal.
Rádió. Svéd-torna. 1376

A LEGJOBB NEMET RÁDIÓUJSÁG A
„RADIO WELT”
Megjelenik minden szombaton. Tudományos cikkek s népszerű illusztrált rádióriportok.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
WIEN III., RÜDENGASSE No. 11.
Ne mulassa el még ma előfizetni ezt a kitünő rádiószaklapo
A „RADIO WELT” előfizetési árai:
Egész évre 300 dinár — Félévre 160 dinár
Negyedévre 80 dinár. Egyes szám ára 8 dinár.

KORZÓ MOZI
Repriz! Repriz!
Hétfőtől—szerdáig
Luciano Albertini legjobb filmje, egy
CIRCUS
eddig még nem látott disz-előadása
Az üstökös csodája
Jön! Bánky Vilma, Ronald Kolman világattrakciója
a Fekete Angyal

LIFKA MOZI
Ujdonság! Premier!
Hétfőtől—szerdáig
Gloria Swanson,
Rod la Roque felléptével
Botrány
szerelemi történet 6 felv.

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző közzétételre számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkódokhoz válaszshelyeg melléklendő.

VÉTEL-ELADÁS
Eladó 20 HP nyersolajmotor, a legjobb svájtműanyag. Cím: Kromer Ferenc téglagyáros, Apatin. 5623

LEVELEZÉS
Melvik önálló urinő volna hálandó egy fiatalembert 3000 dinárral kíségeteni. Leveleket »Legyünk öszetek« jellegre a kiadóba. 5901

FOGLALKOZÁS
Szerbiül tudó jó megjelenésű kiszolgáló leány felvétetik. Cím a kiadóban. 5914

Fiatal sücsseged aki önállóan dolgozni tud, azonnal felvétetik. Ajánlatokat kér Josip Kovac krznar, Zagreb. Nikolicéva ul. 79. 5775

Összecsukható kertiszék
42 dinár
Braća Spitzer
Badaliéva u. 5.

Jövedelmező képviselőket átad ügynek, képviselőnek, stb. nagy külföldi cég. Ajánlatok »Ohne Kapital und Vorkenntnisse 9784« jelige alatt a következő címre küldendő: Piras, Prag. Jindriška 18 C.S.R. 1613

Legnagyobb bevételi forrás ügynek és képviselő számára elsőrangú cégnél. Ajánlatok erkölcsli bizonyítvány melléklésével »Ohne Kapital und Cokantnisse 512« jeligére a Publicitas d. d. Zagreb. Gunduliéva 11. küldendők. 2413

Manikűrözönöt és egy buhivágót, magas fizetéssel felvesz Kummerkramer, Sombor. Csak elsőrendű munkások jöhetnek figyelembe! 3375

Azonnali belépésre keresek egy női fodrászt és egy manikűr kisasszonyt. Grünberger parfüméria, Velikibeekerek. 5878

Valódi „ALFA“ gyártmányu **SEPARATOR**
90 liter óránkénti teljesítő képességgel eladó. — Teljesen új! 586f
„Bega“ hirdető és közvetítő vállalat Velikibeekerek

Az összes irodai munkálatokban jártas ma ar. német levelező állást, esetleg félnapra foglalkozást keres. Szíves megkezeséseket »5897« szám alatt e lap kiadóhivatalába kér. 5897

10.000 dinár óvadékkal főpincért keresek a Voinovina legelőzsámb kávéházába. Cím a kiadóba. 5872

Olcsó fogászat
minden hétfő, szerda és pénteken d. c. 8-10-ig, d. u. 1-2 és 6-7-ig Suboticán
Jelačićeva ul. 1., I. emelet Karadjordjev trg sarkán Rudic kiterővel szemben
22 karátos aranykorona 260 D. Double korona 190 dinár Fehér fog 50 dinár Foghuzás 20 dinár

Fakereskedősegéd, aki a faszakmában teljesen jártas, úgy külső, mint belső munkára alkalmas, felvétetik. Beinhauer Adolf, Potiskisvetinikola. 5765

Jó munkás borbélysegédet felvesz Horváth Gyula, Starakanija. 5825

Szerbiül tudó érettségizett fiatal ember irodai állást keres. Ajánlatokat »Joghallgató« jeligére a kiadóhivatalba. 5918

Női fodrászok, fodrásznők, hajvágók azonnal felvétetnek. »Pompadur« kozmetika, Városháza. 5928

Hűtőgépet
10—15.000 kalóriásat megvételre keresünk
RUFF CSOKOLÁDEGYÁR SUBOTICA

Fiatal mézárós és hentes segédet, jó munkást felveszek. Ajánlatok Gyetvav papirkereskedés, Bajmok. 5930

Erzieherin. Österreicherin, oder Reichdeutscherin wird für sofortige Eintritt. Zu einem 3 Jährigen Kinde gesucht. Leo Lederer, Sombor. 5906

Keyeset használt Fordautó, lovas kocsi, új és használt, utányosan eladó Jukiéva ul. 32. 5819

Családi ház, a beltérhez közel, eladó Duliéva u. 4. Margit-malom mellett. 5868

FIFI KRÉM
PINTÉR gyógyszerár

Eladó vagy bérbeadó Radanovácson 3 szobás ház mellékhelyiségekkel, 3 kápa kerttel. Cím: Radanovác 5752. Jelésik mellett. Érdeklődni lehet Fuchs i dragnál, Voinovitéva ul. 5 5889

Mozisok figyelembe. Eladó komplett mozigeo oleson. Urania Velikakikinda. 5811

Gyanjufőnöda teljesen felszerelve eladó. Üzemben megtekinthető. Cím a kiadóhivatalban. 5838

Fagylaltgépek
BARZEL
VASKERESKEDÉS SUBOTICA
KUNETZ HÁZ

ORIENT
KELETI SZÖNYEGNAGYKERESKEDÉS
Subotica, Aleksandrova 13.
A holt saison beálltával mélyen leszállított áron nagy kiárusítást rendez
Raktáron vannak meg mindenféle perzsa, afgán, turkesztáni és egyéb eredeti keleti szőnyegek, melyek vételkényszer nélkül mind megtekinthetők

Ház nagy teléssel, a beltéren eladó. Cím: Pallas-Reklam, Subotica. 5779

Vilsonova 22. szám alatt egy modern hálószoba eladó és két szoba komforttal, orvosi rendelőnek vagy irodának 15-től kiadó. 5844

Lokomobilokat Assmann & Stocker, Lanz vagy Wolf 120—150 PS normal, kondenzációval, használt, de hibátlanul üzemképes állapotban keres megvételre »Posavina« ünetni min. Sisak. 5921

Saldakontista-(nő)
jó gyakorlattal, magyar, német és szerb nyelvet bír felvétetik
Írásbeli ajánlatok a fizetési igény megjelölésével „333“ jelige alatt Schmolka hirdetőjébe Novisad, Futoski put 2. kéretnek

Teljes üzletberendezés: állványok, pultok, mérleg stb. rendkívül olcsón eladók. Cím: Pallas, Subotica. 5924

Tizenkét üléses Austro-Daimler autóbussz utányos áron eladó. Stojan Gruics, Bašahid (Bánát). 5927

Autó »Benz« hat üléses személyautó general javitva új gumikkal felszerelve olcsón eladó. — Tóth-Horgosi Péter Szentta. 5912

KÜLÖNFÉLE
Nemzetközi Tudakozó Iroda, Subotica, Kralja Aleksandra u. 9. Utlevélek konzuli láttamozását legolcsóbban végzi, konzuli illetékeken kívül 30 dinár díjért. Beküldés posta útján. 5858

Üres lakás, áll: szoba, konyha, kamra, Muesi-telen 89. sz. alatt, azonnal kiadó. 5824

Nem létezik
szeplo, májfolt, pattanás és más szépséghibák, ha a »Pompadur«-szalóban (Városháza-épület) ápoltatja magát. Női fodrászat elsőrangú férfimunkások által, haifestés Innectoval, manikür.

JUNO szépségápolási salonban speciális bokavékonvítás. Kaszinó mellett. 4549

VARODNI BIOSKOP
Julius 3-tól 4-ig
Szombat—vasárnap
Sikoly a sivatagban
cirkusz kalandorfilm 6 felvonásban
A főszerepben: **M. R. CCO**
az akrobaták királya

Uj zongorák, olinok csakis elsőrendű világ-márkát, a leghosszabb lejáratu részletfizetésre kaphatók 10 éves iótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica, Városháza. 706

Pfissiroz-gouvriroz különféle divatos mintákkal olcsón és pontosan. Holländerné. Párhuzamos-ut, Czigler-ház. 5713

Butorozott szoba kiadó. Nagy Ferenc-telep. Kellemes fekvésénél fogva nyaralóhelyet pótol. Cím: Pallas-Reklam, Subotica. 5778

Butorozott szoba a beltéren kiadó. Cím: Pallas-Reklam, Subotica. 5780

FIFI KÖLNI VIZ
PINTÉR gyógyszerár

Csinosan butorozott szoba a beltéren, külön bejárattal azonnal kiadó. Érdeklődések Interreklam D. D. Voinovitéva u. 7. sz. intézendők. 5854

Folyó hó 2-ikán a szentai délutáni vonattal Martonostól Szuboticáig a vonathoz feleltetem egy tegetov női ruhát fehér díszítéssel. A megtalálót kérem küldje Boika Ziskov zabavilia Martonos, címre. 5903

Elveszett pénteken egy pénzárca 480 dinárral Sinkovic Gábor névre szóló személyazonosságú igazolvánnyal és fegyvertartási engedéllyel. A megtaláló a pénzt megtarthatja, az igazolványt adia le a kiadóban. 5917

Alkalmi vételből származó butorbőröket, felsőbőröket s kelleket cinészek és papucosok részére olcsón kiárusítunk. Andraši i Drug Subotica. 5925

Uj ruhaüzlet megnyitás Suboticán. Rudics-uccában, a gyümölcs piaccon. — Elegáns férfi, női és gyermekruhák legolcsóbb bevásárlási forrása. Divatos férfiöltöny 550 dinár, férfiraglán szövethöl 600 és 700 dinár, covercoatból 700 és 1000 dinár, divatos női kabát 550 dinár. Gvermekruha 250, esőkőpeny 250 dinár. Elegáns szövetzummikőpeny 475 dinár. Lüssterkabát 375 dinár, tennisz divatnadrág 225 dinár. Férfi vászonöltöny 550 dinár. Vidékre utánvétellel. Meg nem felelés esetén a pénzt visszazaadom. A saját érdekben ügyelien a címre. — Földes Samu ruhaárúháza. 5905

Gyümölcs piaccon pinche-lviség kiadó. Zriniski trg 8. sz. 5846

A villamos világítás: biztonság
A villamos világítás: tisztaság
A villamos világítás: kényelem
A villamos világítás: megtakarítás
Önnek is villamos világítást kell bevezetni
A villanytelep városi üzlete gyorsan, olcsón és szakszerűen felszereli a villanyvilágítást, sőt kedvező üzleti feltételeket is biztosít.
VILÁGITSON VILAMOSSÁGGAL, MEGELÉGEDETT LESZ
Subotička Električna Željeznica i Osvetlenje d. d.
Odelenje za Osvetlenje i Pogon
KOSTINA ULICA 1. — TELEFON 508.